

Vad gör de nu?

Utexaminerade från Åbo Akademi 2020 och 2016

Sysselsättnings- och karriäruppföljning, situationen hösten 2021

Fråga 13. Hur har du som nyutexaminerad upplevt mötet med arbetslivet?

Väldigt intensivt, roligt och givande. Sökte tjänst våren -21 och fick tillsvidareanställning snabbt.

Det mesta är annorlunda än utbildningen, men utbildningen gav förutsättningarna att tänka och utföra jobben som kommer emot i arbetslivet

Jag upplever att det varit en väldigt tuff start, men att jag nog haft de grundverktyg jag behövt för att börja arbetet. Själv ser jag att det varit en stor rikedom att jag arbetat mitt första år i ett team och haft stöd av mer erfarna kollegor.

Bra, speciellt praktikperioderna under utbildningen har förberett mig på arbetsuppgifter som jag hittills mött i arbetslivet. Och praktikperioderna gav mig även tidigt en fot in i arbetslivet.

Man kanske inte kan allt om allting, men man vet hur man tar reda på det man inte kan och kan lära sig det i jobbet.

Universitetsstudierna har gett en god grund till arbetslivet men det finns vissa baskunskaper som jag märker att jag saknar. Eftersom jag har en bred utbildning så är det svårt att profilera sig på arbetsmarknaden som nyutexaminerad.

Hårt. Jag har inte "mött arbetslivet" ännu.

Att söka och börja arbeta under corona har varit utmanande på olika sätt. Också att börja med snuttjobb, som blir allt vanligare, kan kännas tungt emellan, vilket man inte var beredd på.

Vad gör de nu?

Utexaminerade från Åbo Akademi 2020 och 2016 hösten 2021

Åbo Akademi, Arbetsforum 2022

Innehåll

Vad gör de nu?	5
Om rapporten	5
Centrala resultat, tabell 1.....	6
1. Ett år efter examen	7
1.1. Utexaminerade 2020, situationen september 2021.....	7
1.2. Mötet med arbetslivet.....	8
<i>Figur 1. Några påståenden relaterade till utbildningens kvalitet</i>	<i>8</i>
<i>Figur 2. Om du nu skulle inleda dina studier, skulle du göra samma val?</i>	<i>9</i>
<i>Figur 3. Faktorer som underlättat arbetssökande och sysselsättning.....</i>	<i>10</i>
1.3. Fakulteten för pedagogik och välfärdsstudier.....	11
<i>Figur 4. Nöjdhet med examen</i>	<i>11</i>
<i>Tabell 2. Faktorer som underlättat arbetssökande och sysselsättning</i>	<i>12</i>
<i>Figur 5. Arbetsmarknadssituation per september 2021, FPV.....</i>	<i>16</i>
<i>Figur 6. Hur väl motsvarar ditt nuvarande arbete din universitetsutbildning, FPV.....</i>	<i>16</i>
<i>Figur 7. Färdigheter, lärarutbildningarna.....</i>	<i>17</i>
<i>Figur 8. Färdigheter, social- hälsovetenskaper, allmän- och vuxenpedagogik.....</i>	<i>18</i>
1.4. Fakulteten för humaniora, psykologi och teologi.....	19
<i>Figur 9. Påståenden relaterade till utbildningens kvalitet.....</i>	<i>19</i>
<i>Tabell 3. Faktorer som underlättat arbetssökande och sysselsättning</i>	<i>20</i>
<i>Figur 10. Arbetsmarknadssituation per september 2021, FHPT.....</i>	<i>25</i>
<i>Figur 11. Region för arbetsplatsen</i>	<i>25</i>
<i>Figur 12. Hur väl motsvarar arbetets kravnivå utbildningsnivån?</i>	<i>26</i>
<i>Figur 13. Färdigheter, FHPT.....</i>	<i>26</i>
1.5. Fakulteten för samhällsvetenskaper och ekonomi.....	27
<i>Figur 14. Påståenden relaterade till utbildningens kvalitet, ekonomie magistrar</i>	<i>27</i>
<i>Figur 15. Påståenden relaterade till utbildningens kvalitet, politices magistrar</i>	<i>28</i>
<i>Tabell 4. Faktorer som underlättat arbetssökande och sysselsättning</i>	<i>33</i>
<i>Figur 16. Sysselsättningssituation per september 2021, FSE.....</i>	<i>34</i>
<i>Figur 17. Region för arbetsplatsen</i>	<i>35</i>
<i>Figur 18. Arbetsgivare per september 2021, EM och PM.....</i>	<i>35</i>
<i>Figur 19. Hur väl motsvarar arbetets kravnivå utbildningsnivån?.....</i>	<i>36</i>
<i>Figur 20. Färdigheter, ekonomer.....</i>	<i>36</i>
<i>Figur 21. Färdigheter, samhällsvetare.....</i>	<i>37</i>

1.6. Fakulteten för samhällsvetenskaper och ekonomi.....	38
<i>Figur 22. Påståenden relaterade till utbildningens kvalitet, ekonomie magistrar</i>	38
<i>Tabell 5. Faktorer som underlättat arbetsökande och sysselsättning</i>	39
<i>Figur 23. Sysselsättningssituation per september 2021, FNT</i>	41
<i>Figur 24. Hur väl motsvarar arbetets kravnivå utbildningsnivån?</i>	42
<i>Figur 25. Färdigheter</i>	42
2. Utexaminerade 2016, fem år efter examen	43
<i>Tabell 6: Respondenter utbildningsområde</i>	43
2.1. Sysselsättningssituation	44
2.2. Om utbildningen.....	44
<i>Figur 26. Hur nöjd är du med utbildningen? ÅA och medeltal för landets universitet</i>	44
2.3. Färdigheter	45
<i>Figur 27. Utbildningen gav tillräckliga färdigheter för arbetslivet</i>	45
<i>Figur 28. Man kan utnyttja de kunskaper och färdigheter man lärt vid universitetet</i>	46
<i>Figur 29. Utbildningen gav tillräckliga färdigheter för arbetslivet, FHPT</i>	46
<i>Figur 30. Man kan utnyttja de kunskaper och färdigheter man lärt vid universitetet, FHPT</i> ..	47
<i>Figur 31. Utbildningen gav tillräckliga färdigheter för arbetslivet, FNT</i>	47
<i>Figur 32. Man kan utnyttja de kunskaper och färdigheter man lärt vid universitetet, FNT</i>	48
<i>Figur 33. Utbildningen gav tillräckliga färdigheter för arbetslivet, FPV</i>	48
<i>Figur 34. Man kan utnyttja de kunskaper och färdigheter man lärt vid universitetet, FPV</i>	49
<i>Figur 35. Utbildningen gav tillräckliga färdigheter för arbetslivet, FSE</i>	49
<i>Figur 36. Utbildningen gav tillräckliga färdigheter för arbetslivet, FSE</i>	49
<i>Figur 37. Färdigheter: hur viktiga i arbetslivet och hur väl utvecklade studierna</i>	50
<i>Figur 38. Färdigheter: hur viktiga i arbetslivet och hur väl utvecklade studierna, utex 2016 och 2020</i>	51
2.4. Nöjd med examen och karriär? Respondenterna kommenterar	51
Bilaga: Utexaminerade 2016, exempel på jobb 2021.....	59

Vad gör de nu?

Utexaminerade från Åbo Akademi åren 2020 och 2016, hösten 2021 ett respektive fem år efter examen,

Om rapporten

Den rapport du nu tar del av beskriver hur utexaminerade från Åbo Akademi upplevt mötet med arbetslivet, deras sysselsättningssituation, vad de gör och hur de upplever att deras utbildning svarar mot arbetslivets krav och förväntningar. Rapporten beskriver situationen hösten 2021, dvs första året efter examensåret för de utexaminerade under 2020 samt fem år in i karriären för de utexaminerade 2016. Rapporten tar fasta på frågor relevanta i universitetens finansieringsmodell till de delar som handlar om sysselsättningsgrad och sysselsättningens kvalitet. Då samverkan för arbetslivsrelevans är ett övergripande mål i Åbo Akademis strategi, och arbetslivsrelevans ett utvecklingsområde för auditeringen 2022, intresserar sig rapporten särskilt för frågor som kan belysa detta.

År 2020 utexamineras 636 magistrar, småbarnspedagoger och kandidater med slutexamen; farmaceuter och rättsnotarier från Åbo Akademi (vipunen.fi). År 2016 utexamineras 542 magistrar och kandidater med slutexamen, exklusive rättsnotarierna (*ibid*). Dessa har i september 2021, dvs ca ett år respektive fem år efter examen fått en inbjudan att delta i Åbo Akademis uppföljning av utexaminerade.

I rapporten beskrivs inledningsvis resultaten från uppföljningen ett år efter examen, från och med sid 43 finns resultaten från karriäruppföljningen fem år efter examen kort sammanfattade. Bekanta dig också gärna med Utbildningsförvaltningens statistiktjänsts Vipunen visualiserade sammanställningar av samma material, se www.vipunen.fi > Karriäruppföljningar

Sysselsättningsuppföljningar av utexaminerade ett år efter examen har vid Åbo Akademi genomförts sedan 1995, karriäruppföljningar fem år efter examen sedan 2005. Rapporter från de senaste åren hittar du på www.abo.fi/arbetsforum, se ÅA-alumner i arbetslivet. Besök gärna websidan <https://toissa.fi>, var samlas information från de finländska universitetens karriäruppföljningar. På sidan finns också information om yrken och lön på huvudämnesnivå. För ytterligare information om våra uppföljningar, tag kontakt, vi berättar gärna. Trevlig läsning!

Anita Sundman
Koordinator, Arbetsforum

Centrala resultat

Tabell 1.

	Utexaminerade 2020 <i>Ett år efter examen</i>	Utexaminerade 2016 <i>Fem år efter examen</i>
Svarsprocent	31%	42%
Sysselsättningsgrad 09/2021	90%	88%
Arbetslöshetsgrad 09/2021	4%	3%
Studerar på heltid	3%	1%
Familjelediga	2%	7%
Andel som erfarit arbetslösa perioder efter examen	26%	33%
Medellön/median	3207 €/3175 €	3811 €/3600 €
Andelen anställda med fortlöpande arbetsavtal, heltid	52%	65%
Arbete inom		
• Offentliga sektorn	40%	39%
• Privata sektorn	30%	37%
• Universitet, yrkeshögskola	12%	13%
• Företagare	<1%	2%
Ingår forskning i din arbetsbild?	17%	14%
Frågor om kvalitet		
Arbetets kravnivå motsvarar väl utbildningsnivå, andel instämmande svar (delvis av samma åsikt - helt av samma åsikt)	57%	81%
Man kan i arbetet utnyttja det kunnande man lärde sig vid universitetet (2016)	-	84%
Man använder sig kontinuerligt av kunnande man utvecklade i utbildningen (2020)	66%	-
Man är nöjda med sin examen med tanke på sysselsättning och karriär, skala 1-6	4,9	4,7
Utbildningen gav tillräckliga förutsättningar/färdigheter för arbetslivet, skala 1-6	4,4	3,9
Fick en examen av hög kvalitet, skala 1-6	4,78	-
Utbildningen har utvecklat följande arbetslivsfärdigheter		
• Analytiskt, systematiskt tänkande	4,9	4,5
• Informationssökning	5,0	4,5
• Förmåga att lära och tillägna sig nytt	4,7	4,7
• Tvärvetenskaplighet/förmåga att fungera i mångprofessionella grupper	3,8	3,5
• Självstyrande/initiativförmåga	4,3	4,4
• Entreprenöriell förmåga	2,3	2,0

1. Ett år efter examen

1.1. Utexaminerade 2020, situationen september 2021

De som fick sin examen under 2020 har i de allra flesta fall kommit ut på arbetsmarknaden mitt under restriktioner föranledda av pandemin. De har också kommit ut i en situation när ekonomin ändå återhämtat sig förhållandevis bra, och när den här undersökningen görs, per september 2021, har restriktionerna åtminstone tillfälligt lättat, och ekonomin håller god fart. Sysselsättningsgraden är hög och trenden över andelen arbetslösa arbetssökande har varit stadigt avtagande sedan början av 2020. Jämfört med september 2020 minskade arbetslöshetsgraden med drygt en femtedel bland högskoleutbildade. (Arbets- och näringsministeriet, Sysselsättningsöversikt september 2021)

Under 2020 utexaminerades 636 magistrar och kandidater med slutexamen från Åbo Akademi. I början av oktober 2021 sändes de per sms en inbjudan att delta i sysselsättningsuppföljningen. Två påminnelse-sms sändes, det senare sista veckan i november. Utexaminerade hade tid att t.o.m årsskiftet svara på enkäten, som fanns tillgänglig på svenska och engelska via Arbetsforums hemsida, direkt länkat från sms. Telefonnummer hämtades från studieregistret. Telefonnummer saknades till 31 utexaminerade, till 29 av dessa användes tillgänglig e-postadress, för två utexaminerade saknades telefonnummer och e-postadress. Sms på svenska sänder till 553 utexaminerade varav åtta med utlandsprefix, på engelska till 52 utexaminerade varav 14 med utlandsprefix.

Svarsprocenten har de senaste åren avtagit och den här uppföljningen är inget undantag, svarsprocenten är 31%. Med nuvarande verktyg har vi inte möjlighet att följa upp i vilken grad inbjudan når fram till mottagarna. Antalet respondenter från de engelskspråkiga programmen är få, andelen respondenter är endast 2%, vilket indikerar att inbjudan inte når sin målgrupp. En orsak till detta är att Åbo Akademi inte har uppdaterade kontaktuppgifter till internationella utexaminerade som flyttat utomlands efter examen.

Respondenterna har enbart kunna svara på enkäten elektroniskt. Från karriäruppföljningen som görs fem år efter examen vet vi, att andelen som svarar på den elektroniska blanketten är av samma grad, därtill kommer en andel om ca 10% som föredrar att besvara enkäten per pappersblankett. Det kunde vara skäl att för ett nytt år testa om möjligheten om att svara per pappersblankett höjer svarsprocenten.

Respondenterna representerar 52 huvudämnen av 68 möjliga. Klasslärarna är den största gruppen med 17 respondenter, psykologerna är 14, ekonomer med redovisning som huvudämne är 10, för övriga huvudämnen noteras färre än tio, för en stor del huvudämnen enbart 1-2 respondenter. Av den anledningen redovisas resultaten utbildningsområdesvis, enligt en kategorisering vi använt oss av under de senaste åren. De huvudämnesvisa resultaten sammanförs med data från tidigare år och finns tillgängligt via Arbetsforums hemsida (under uppdatering). Då arbetslivsrelevansen är ett utvecklingsområde inom akademien presenteras de frågor som ansluter till detta fakultetsvis, till en del frågor också huvudämnesvis om antalet respondenter är fler än fem.

De flesta respondenter, 75,2%, har avlagt både kandidat- och magisterexamen vid Åbo Akademi. Av respondenterna har 17,5% avlagt enbart magisterexamen, och 7,2% har avlagt enbart kandidatexamen. Drygt en fjärdedel, eller 25,7% har lärarbehörighet. Respondenter med en bakgrund vid utbildningarna i Vasa utgör 28,4%. Kvinnor utgör 60,8% av respondenterna, män 35,6% och 2,6% föredrar att inte säga. Knappt en fjärdedel har avlagt en annan examen tidigare;

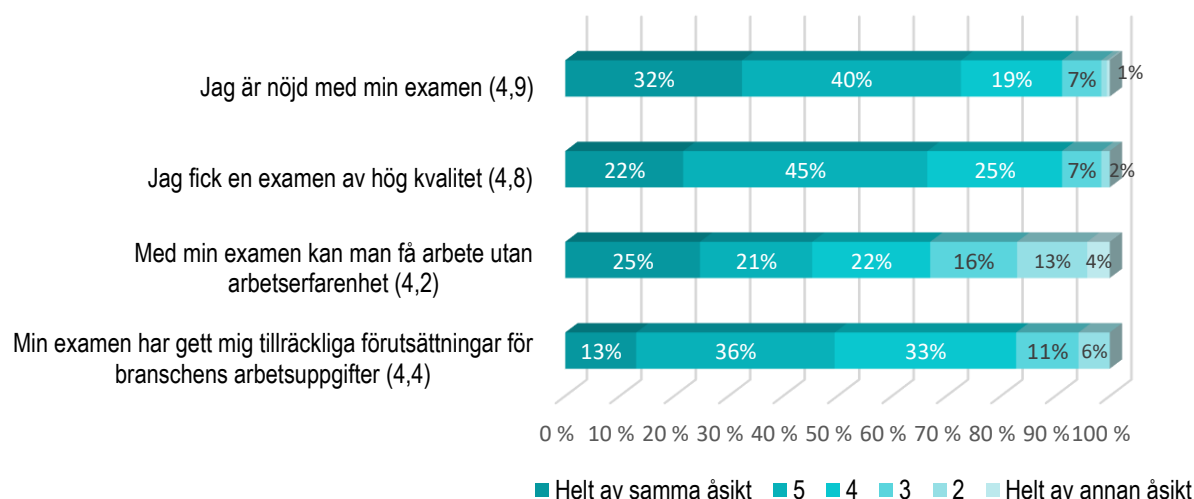
av dessa anger 15% en yrkesexamen på institutnivå, 44% har en universitetsexamen (kandidat eller magister). Lika stor andel, 44%, har en yrkeshögskoleexamen, av dessa har 85% avlagt enbart magisterexamen vid Åbo Akademi.

Tio av respondenterna har en magisterexamen eller högre förutom den examen de avlade 2020, hälften av dessa avlade nu sin andra magisterexamen vid ÅA. Sex av respondenterna har en kandidatexamen från annat universitet. Färre än fem respondenter har kandidatexamen från ÅA och har bytt huvudämne till magisterstudierna.

1.2. Mötet med arbetslivet

I och med att arbetslivsrelevans i utbildningen är ett utvecklingsområde för Åbo Akademi fokuserar uppföljningen av 2020 lite mer än vanligt på nyutexaminerades upplevda möte med arbetslivet, på deras erfarenheter av samverkan med arbetslivet inom utbildningen och vilka tips de har på hur arbetslivssamarbete kunde utvecklas.

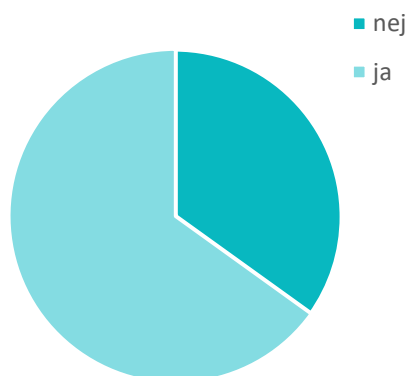
Inledningsvis några frågor relaterande till utexaminerades upplevelse av utbildningens kvalitet. Såsom tidigare år följer vi i sysselsättningsuppföljningen Undervisnings- och kulturministeriets indikatorer på kvalitet enligt de frågor som ur karriäruppföljningen ingår i finansieringsmodellen (utmärkta med *), men vi ställer också andra frågor. Så här svarar utexaminerade 2020 på några påståenden angående utbildningens kvalitet.

Figur 1. Några påståenden relaterande till utbildningens kvalitet. * = frågor som ingår som indikatorer i finansieringsmodellen utgående från karriäruppföljningens resultat. Medeltal, n = 194.

De utexaminerade 2020 är nöjda med sin examen, medeltalet är 4,9 på skalan 1-6, dvs de är som grupp nöjdare än utexaminerade året innan (4,7). Av respondenterna ger 91% ett svar med positiv vikt, att jämföra med 87% året innan. Ett medianvärde på fem är ett mycket gott resultat. På frågan om de upplever sig ha fått en examen av hög kvalitet är medelvärdet på svaret 4,8 att jämföra med 4,7 året innan och här har 92% av respondenterna instämt med påståendet (2019: 88%). Möjligheterna att få arbete utan arbetslivserfarenhet bedöms nu med värdet 4,2 mot 3,8 året innan, medan medelvärdet på huruvida man fått tillräckliga förutsättningar för branschens arbetsuppgifter är på samma nivå som bland utexaminerade 2019. Av respondenterna ger 82% svar med positiv vikt (2019: 86%). Som vi såg inledningsvis har det ekonomiska läget i Finland varit gott, coronapandemin till trots, och det har funnits en god efterfrågan på våra utexaminerade vilket också speglar sig i de utexaminerades upplevelse.

Trots att man i hög grad är nöjd med sin examen svarade en tredjedel av de utexaminerade ändå skulle ha gjort andra val om de skulle stå inför en studiestart.

Figur 2. Om du nu skulle inleda dina studier, skulle du göra samma val? Svar i %, N = 189

De andra val man skulle ha gjort handlar i de flesta fall om val av biämnen vid ÅA eller vid annat universitet. Många kommenterar, att man i högre grad kunnat utnyttja de möjligheter till praktik inom Finland eller utomlands som erbjudits, och om hur man kunnat använda sig av möjligheter till utbytesstudier. Några kommenterar studietakten, att den hade kunnat vara snabbare. I fyra svar framkommer också att man gjort ändringar under studietiden – valt annat huvudämne eller sökt in till annat utbildningsprogram. Knappt 9% uttrycker att de skulle välja annan utbildning. Som orsaker anger man t.ex. kursutbud men också svårigheter med att hitta jobb, eller att arbetet inte riktigt motsvarar det man hoppades på. Några kommentarer:

Svårt att säga. Jag trivs med mitt jobb men upplever det tungt och att jag inte riktigt är en person som klarar stressen i jobbet.

Jag tror att jag hade fokuserat på att åtminstone ta en biämnesdel i ett ämne som utvecklar praktiska färdigheter, t.ex. redovisning eller informationssystem. Jag ångrar inte mina studieval men läget på arbetsmarknaden gör att jag känner att jag behöver mera konkreta färdigheter för att sticka ut.

Jag var mycket nöjd med min utbildning och den breda kunskap jag har om organisationer och samhället. Jag upplever att det är svårt att få det första jobbet men det kommer långsiktigt löna sig att vara pol.mag. Möjligheterna är oändliga tack vare utbildningen.

Korrigerade val av huvudämne under studietiden, så om jag inledde studierna nu skulle jag ha valt "rätt" huvudämne + biämne från början.

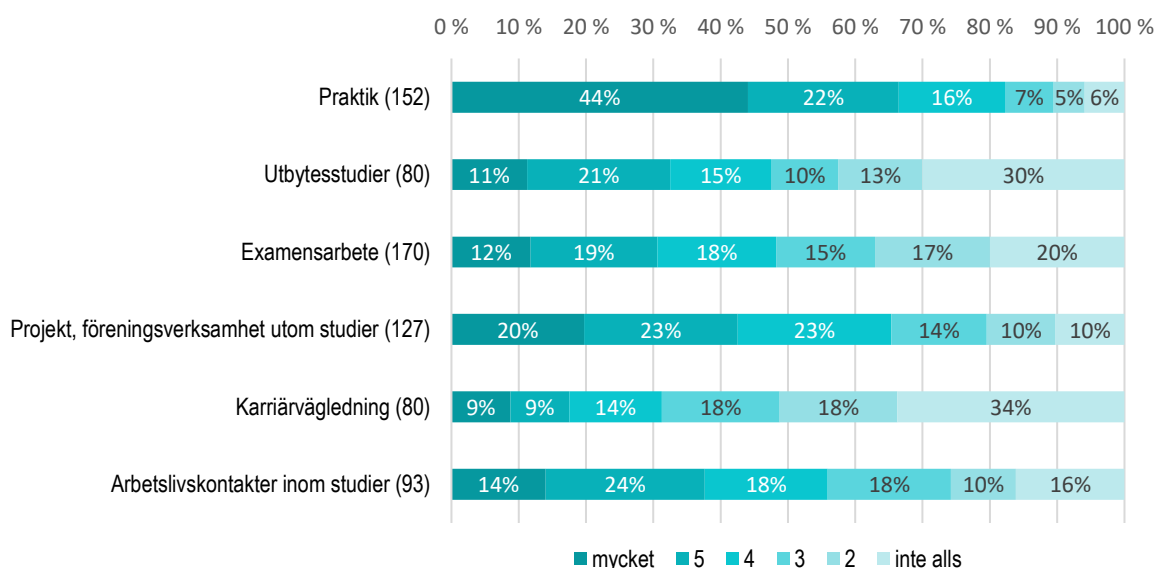
Trots att jag kanske tidvis hade tänkt att jag borde ha valt annorlunda så har alla mina val och studier lett mig till var jag är. Och jag är mycket nöjd med var jag är så jag skulle inte välja annorlunda för då kanske jag inte skulle vara just här just nu.

Det är nog fortsättningsvis detta jag vill göra och jag har hittat den del av yrket jag vill rikta in mig på. Jag vill dock fortsätta fortbilda och utbilda mig själv i framtiden, så vi får se vad annat jag riktar mig in på.

Jag skulle ha valt ett annat huvudämne, detta har dock inte med studierna att göra. Visste helt enkelt inte vad jag egentligen var intresserad av att studera.

Vilka serviceformer och olika möjligheter till flexibla studier har påverkat arbetssökande och sysselsättning, och i så fall hur mycket? Respondenterna ombeds ta ställning på skalan 1 – 6, och

om man inte har erfarenhet av faktorn i fråga så lämnar man frågan obesvarad vilket torde vara den största orsaken till att antalet respondenter per faktor varierar.

Figur 3. Faktorer som serviceformer och flexibla studiemöjligheter, har de underlättat arbetssökande och sysselsättning? Skala 1 – 6 där 1 = inte alls och 6 = mycket. Antalet respondenter per faktor varierar (n).

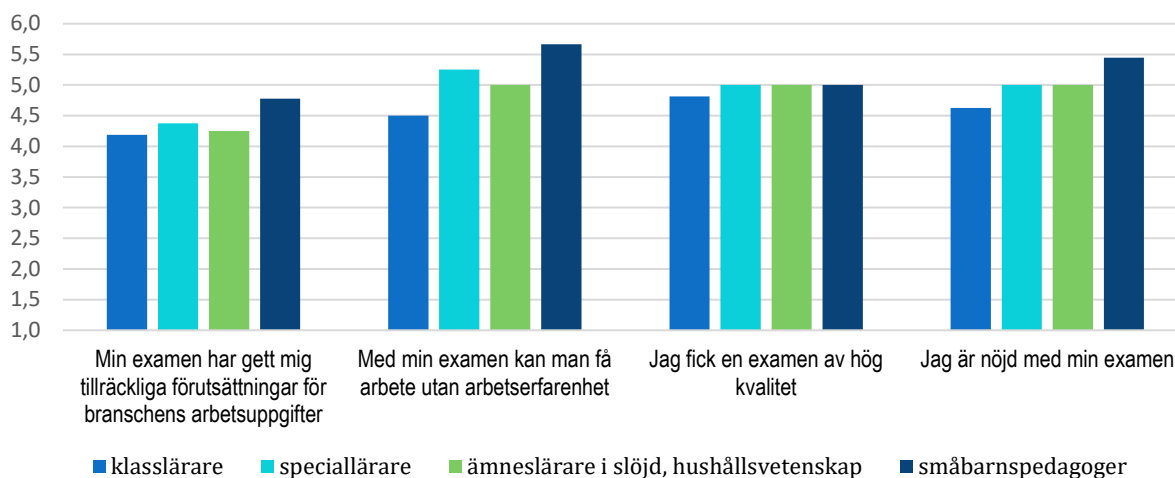
Praktik inom studierna har stor betydelse för såväl arbetssökande och sysselsättning, 82% av de som svarat på frågan ger svar med positiv vikt, och medianen av deras svar är 5 på skala 1-6. Valfritt deltagande i projekt, volontärs- och föreningsverksamhet utanför studierna är den faktor som närmast har hög betydelse; två tredjedelar av respondenterna har svarat på frågan och för 65% av de som deltagande haft betydelse, medianen är 4. Examensarbete har för 49% av de som svarat på frågan haft betydelse på arbetssökande och sysselsättning, och här har man kunnat svara på frågan ur olika synvinklar: dels för att examen har varit en förutsättning för att få det arbete man har, men också p.g.a examensarbetets tema. I kommande uppföljningar kunde man ställa en följdfråga om huruvida man skrivit sitt examensarbete inom någon form av samverkan med extern uppdragsgivare.

De flesta respondenter har inte erfarenhet av vare sig utbytesstudier eller karriärvägledning, så det är drygt 40% av respondenterna som i sina svar bedömt utbytesstudiers och karriärvägledningens betydelse för arbetssökande och sysselsättning. En mindre andel av dessa respondenter har gett svar med positiv vikt: för utbytesstudier knappt hälften och för karriärvägledning knappt en tredjedel av respondenterna.

Strax under hälften av respondenterna har erfarenheter av arbetslivskontakter inom studierna, en erfarenhet som en knapp majoritet, 56%, har haft nytta av i arbetssökande och sysselsättning.

Vi frågar närmare upp vilka former av arbetslivskontakter man fått erfarenhet av inom studierna. För en mer användarvänlig information görs presentationen fakultetsvis. För en del av ämnena är antalet respondenter få, därtill varierar antalet svar per faktor stort också inom ämnena. Presentationen nedan kan ändå tänkas ge en bild av utvecklingsområden och kan fungera som en grund för en eventuellt kommande diskussion om hur man kan stärka samverkan med arbetslivet och arbetslivsrelevansen vid akademins olika ämnen.

1.3. Fakulteten för pedagogik och välfärdsstudier

Figur 4. Lärarutbildningarnas svar på frågor nöjdhet med examen och om utbildningens kvalitet. Skala 1 – 6, där 1 = Helt av annan åsikt och 6 = Helt av samma åsikt.

De utexaminerade från lärarutbildningarna instämmer i hög grad med påståendet att de fick en examen av hög kvalitet, tre av utbildningsprogrammen ger medelvärdet 5 på detta påstående och det fjärde programmet ger medelvärdet 4,8. Småbarnspedagogerna utgör den grupp som är mest nöjda med sin examen, och de är också de som i högst grad anger att de kan få jobb utan arbetserfarenhet, något som klasslärarna inte instämmer med i lika hög grad. Småbarnspedagogerna är också den grupp som i högst grad upplever att examen gett dem tillräckliga förutsättningar för branschens arbetsuppgifter.

Tabell 2. FPV. Samverkanformer, möjligheter till flexibla studier och andra faktorer som bidragit till/underlättat arbetssökande och sysselsättning. Medelvärde på skala 1= inte alls och 6 = mycket. N = 50

	Praktik	Utbytesstudier	Examensarbetet	Projekt, arbete vid sidan om	Karriärvägledning	Arbetslivsamverkan
Allmän, vuxenpedagoger	5,5	4,0	5,3	6,0	1,0	5,0
Hälsovetare	2,3	1,0	2,5	3,3	1,5	3,0
Huslig ekonomi, slöjdlärare	4,8	0,0	3,5	1,5	2,0	2,3
Klasslärare	3,8	2,0	2,5	4,3	2,5	3,3
Småbarnspedagoger	5,4	1,0	3,4	3,5	-	4,8
Socialvetare	4,6	1,0	3,3	5,4	3,7	4,2
Speciallärare	4,5	2,3	2,3	2,3	1,7	4,7
FPV	4,4	2	2,7	3,5	2	3,8

De flesta utbildningarna vid FPV har obligatorisk praktik. Inom lärarutbildningarna utgör praktiken 20 sp, därtill har de möjlighet till två valfria praktikperioder. Inom allmän- och vuxenpedagogiken avläggs två obligatoriska praktikperioder om 5 sp vardera, inom socialvetenskaper och hälsovetenskaper har de som utexaminerats 2020 kunnat avlägga praktik inom valfria studier. För allmän- och vuxenpedagoger har projekt utanför studierna haft stor

betydelse, så också arbetslivssamverkan inom utbildningen. I en uppföljande fråga om på vilka sätt arbetslivssamarbete ingått i studierna nämner respondenterna praktik och projekt. De ger följande tips på hur arbetslivssamarbete kunde utvecklas inom studierna

Mera uppgifter direkt formade att svara på arbetslivets behov. I stället för att göra uppgifter för uppgifternas skull kunde man involvera arbetslivet och kombinera uppgiften med ett uttalat behov. Eller om det inte lyckas iaf främja arbetslivskontakter.

Till exempel projektsamarbete med företag/organisationer. Skapar relationer och kontakter för framtiden.

Definitivt samarbeta med näringslivet i olika kurser och ha mer projektbaserat arbete i kurser

Också småbarnspedagogerna ger arbetslivssamverkan ett högt betyg vad gäller inverkan på sysselsättning och arbetssökande. En närmare titt visar att det är färre än fem som valt svarsalternativet. Som exempel på hur arbetslivssamverkan skett nämns ordet praktik i 80% av svaren, därtill egna arbetslivserfarenheter, vikariat samt ".... olika skoluppgifter som hörde ihop med arbetslivet, t.ex, intervju om språkmiljön på dagis." Nedan några kommentarer kring hur arbetslivssamverkan kunde stärkas, eller behövs det?

Tycker inte det. Man får ut mycket genom att vikariera och det behövs bara man själv orkar både studera och jobba.

Tycker det är bra som det är, i och med att det är sådan brist på utbildad personal så får nästan alla arbete. Bra med praktiken så man hinner lära känna studeranden och studeranden hinner lära känna arbetsplatsen så de vet vart de vill söka.

Praktikperioderna ger en viss kontakt med arbetslivet och eventuellt kandidatavhandlingen (om man gör någon undersökning på ett nytt daghem)

Borde nog utvecklas! Känns som utbildningen fokuserar på vissa grejer och vardagen inom småbarnspedagogik och förskoleundervisning är något helt annat.

Projekt inom olika daghem, beroende på kurser. Men samtidigt anser jag att det var en bra balans mellan praktiker och teoretiska studier, så vet inte om det behövs så mycket mera. Längre praktiker kanske?

Nyttigare användning av praktiktiden.

Att all undervisande personal borde ut i arbetslivet då och då, så utbildningen inte tappar verklighetskontakten.

Gärna utöka. I och med övningsdagensverksamheten får ju studerandena "ena foten in" i arbetslivet. På mag.nivå upplevde jag inte ett lika fungerande samarbete.

Man skulle kunna delta i projekt som sker ute på fältet, genom olika kurser

Klass- och speciallärarna har också de endast i ringa omfattning besvarat frågan om arbetslivssamverkan. Konkreta exempel på samverkansformer är praktik, fältpraktik, övningsuppgifter inom vissa kurser, gästföreläsare, examensarbetet. Flera respondenter lyfter fram Nylandsturnén. Vikariat har en stor betydelse också för de blivande lärarna. De blivande ämneslärarna inom huslig ekonomi och slöjd lyfter också de fram praktik, fältpraktik och examensarbete samt vikariat:

Under praktikperioderna fick man kontakter som sedan gav en möjlighet att hoppa in och vikariera.

Hälsovetarna är få till antalet och har vitt skilda erfarenheter av arbetslivssamverkan inom utbildningen. I de preciserande kommentarerna av samverkan nämns ett fältbesök. Socialvetarna ger ett högre medelvärde på frågan om arbetslivssamverkan inom utbildningen, Här lyfter man förutom praktiken och aktiviteter inom vissa kurser fram ämnesföreningens aktiviteter. Förslag på hur man kunde utveckla samverkan är

Mer fältbesök. Mer utomstående föreläsare. Representanter från arbetsplatser på besök.

Genom obligatorisk praktik

Kanske man kunde göra studiebesök till arbetsplatser där personer med samma utbildning jobbade.

Mer praktik och studiebesök

Allt samarbete med arbetslivet är hemåt eftersom det skapar kontakter, men kommer inte på någon skild punkt som borde utvecklas.

Hur har då utexaminerade från FPV upplevt mötet med arbetslivet?

Klasslärarna skriver överlag om mötet med arbetslivet som en positiv upplevelse – man har hittat jobb och man har blivit väl emottagen.

Jag fick arbete direkt och har fått jobba med det jag utbildats till. Jobbet känns bra, tungt med planering ibland och hur mycket energi det krävs då man måste vara så tillgänglig hela tiden. Men jobbet mycket mer konkret och praktiskt än studierna, vilket känns skönt.

Jag har god tur att börja jobba på en skola med god ledning och egen mentor men man kände sig ganska vilsen och som om man inte var klar att ta alla utmaningar som det krävdes att ha en egen klass.

/.../Jag upplever bland annat att vi inte fick tillräckligt praktik för att på riktigt kunna bilda en helhetssyn av vad vi egentligen ger oss in på. Jag upplever att utbildningen ganska långt fokusera på det positiva med att vara lärare eller så att säga idealet, men vi fick se/höra väldigt lite om hur det egentligen är. Därtill vill jag också påpeka att vi hade för få fältpraktiker, Övis är inte en skola där man ser de flesta skolors riktiga vardag.

Det kommer också tydligt fram skillnaden mellan att studera och att jobba, och det finns områden som man upplever inte alls behandlats under lärarutbildningen.

Inom huslig ekonomi och slöjd konstaterar man att utbudet på jobb inte alltid korrelerar med preferenser om boendeort men att det finns jobb, på andra orter eller inom liknande arbetsfält. Kommentarer signalerar såväl positiva upplevelser som utmaningar:

Jag hade tur och fick fast tjänst som lektor i huslig ekonomi direkt, även om det krävde att jag flyttade till en ny ort. Lyckligtvis trivs jag väldigt bra på min arbetsplats, så väl med kollegor som elever. Det jag inte fick lära mig under utbildningen lärde jag mig på arbetsplatsen tack vare ett engagerat ledarskap.

Utmanande. Finns massor med saker man inte lär sig under studietiden. Till exempel föräldrakontakt, arbete utanför undervisningen så som lärandesamtal

Småbarnspedagogerna har haft en smidig övergång till arbetslivet, dock inte helt utan utmaningar:

Väldigt intensivt, roligt och givande. Sökte tjänst våren -21 och fick tillsvidareanställning snabbt.

Jag är tacksam över att ha haft en mentor när jag började arbeta som lärare på förskolan. Man behöver någon som kan ge råd och diskutera olika saker som kommer upp under det första året som lärare.

Allt administrativt så som olika utlåtande som åt psykologen för särskilda barn och blanketter och dylikt har varit jobbigast tycker jag. Att hinna med allt.

Det är ett stort glapp mellan praxis på arbetslivet och teorin vi lärde oss i utbildningen. Utbildningen fokuserar mycket på idealet dit vi ska sträva och inte så mycket på vad vi reellt kommer möta.

Inom min bransch är det ju tyvärr så att man kommer ut högt utbildad till en dålig lön och mindre bra arbetsförhållanden.

Specialpedagogerna konstaterar att det finns en stor efterfrågan på deras kunskaper, speciellt inom småbarnspedagogiken. I flera kommentarer konstaterar man att utbildningen fokuserar på skolvärlden framom småbarnspedagogiken, och starten kan vara tuff:

Just speciallärarutbildningen ger nog inte mycket för de som ska jobba inom småped, allt är väldigt skolfokuserat. Arbetserfarenheten har kanske gett mer än studierna ibland, men ibland bra att också ha teorin att luta sig tillbaka till.

Finns inte många kompetenta speciallärare inom småped i svenskfinland, så jag kan få jobb var som helst om jag vill.

Jag har fått många jobberbjudanden och min erfarenhet och utbildning har uppskattats

Känsla av att inte kunna tillräckligt för att känna mig trygg i mitt arbete. Lärdom om och funderingar på hur arbetstiden måste prioriteras och vad som är viktigt i arbetet. Arbetstiden fördelas inte så som jag skulle ha trott.

Coronaåret och elevens illamående var stora utmaningar och ingen lätt start för en nyutexaminerad speciallärare.

Jag upplever att det varit en väldigt tuff start, men att jag nog haft de grundverktyg jag behövt för att börja arbetet. Självt ser jag att det varit en stor rikedom att jag arbetat mitt första år i ett team och haft stöd av mer erfarna kollegor.

Mycket av det administrativa som man inte lärde sej, hur planer, stödnivåer osv bör fyllas i i daghem.

Socialvetarna lyfter fram

Eftersom jag har en tidigare examen /.../ är det kanske den utbildningen som främst varit grunden när jag sökt jobb. Dessutom har jag jobbat inom området en lång tid. Men med min magisterexamen har jag möjlighet att söka lite andra jobb /.../.

Både bra och dåligt. Sökte ett arbete som jag var behörig till, hade dessutom arbetserfarenhet på arbetsplatsen, men arbetsgivaren valde någon utan behörig utbildning. Min examen spelade ingen roll alls.

Jag hade tur att få en bra visstidsanställning efter examen, tack vare den på cvn hittade jag efter det ett nytt jobb.

Fick ett jobb jag verkligen trivs med bara 2 två månader efter min utexaminering. I mitt jobb med ungdomar har jag stor nytta av hur mångsidiga och breda studierna vid utvecklingspsykologin var, och det har visat sig vara av fördel att jag också plockat ihop och gått "random" extra kurser bara för att jag var intresserad av dem :)

Bra, speciellt praktikperioderna under utbildningen har förberett mig på arbetsuppgifter som jag hittills mött i arbetslivet. Och praktikperioderna gav mig även tidigt en fot in i arbetslivet.

Finns det sådant som man upplevt sig behöva i arbetslivet, som arbetsgivarna förväntar sig och som man upplevt att man saknat i utbildningen?

Respondenter med pedagogisk behörighet har gett rätt lika svar, oberoende av lärarinriktning. Många lyfter fram den rent administrativa sidan av lärararbetet – IP-planer, Wilma, möten, kontakten med hemmen, hur man håller utvecklingssamtal. I tiotalet kommentarer lyfter man fram den realistiska vardagen; vilka färdigheter man behöver, konkreta situationer man mött och upplever sig inte haft verktyg för, arbetsbelastning. Man föreslår mer praktik där man skulle ha möjlighet att ta del av vardagen. Bedömning nämns i många kommentarer, då inte bara verktyg för bedömningen utan också mer övning i konkreta situationer samt kriterier för bedömning av praktiska uppgifter. Ett större behov av specialpedagogiska insikter men också trestegsstödet i praktiken. Lärarens tjänsteansvar, elevvård, kontakten till socialtjänster och lärarens rättsskydd är frågor som också kommer fram i kommentarerna.

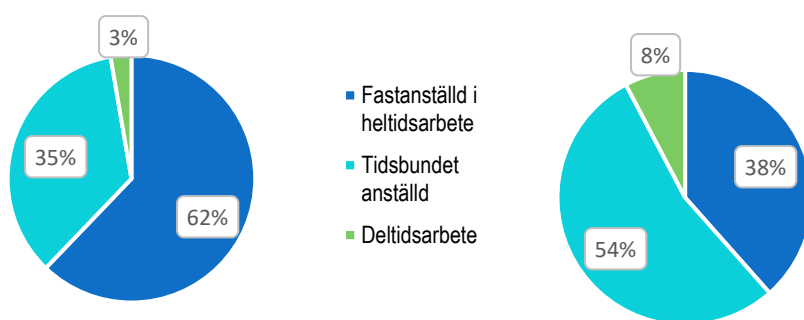
Socialvetarna lyfter fram ledarskap, offentlig förvaltning och ekonomi. Allmän- och vuxenpedagogerna föreslår kurser inom personalfrågor, HR:

/.../ Jag tror det är många som är intresserade av den inriktningen (HR) som går denna utbildning, och nu känns det som att hela utbildningen är allt för fokuserad på skolområdet, inte för den privata sektorn

Min tidigare examen från YH har gett mig mest arbetslivsfärdigheter. Åbo Akademi har istället gett mig en starkare forskningsbaserad kunskap och kunskap om att planera och genomföra forskning.

Skulle man göra samma val om man nu idag skulle inleda sina studier? Knappt 2/3 av respondenterna med lärarinriktning svarar ja på frågan. De som svarar nej förtydligar sitt svar med att de valt annan inriktning inom det pedagogiska området, eller en annan/kompletterande behörighet. I fem svar lyfter man fram arbetsbelastning och ansvaret samt lön och status i relation till dessa.

Social och hälsovetarna samt allmän och vuxenpedagogerna svarar enligt liknande proportion: 58% svarar ja, de skulle göra samma val medan 42% svarar nej. De som svarar nej motiverar med svårigheter att hitta jobb som motsvarar utbildningen, oklarheter kring behörigheter, men också att man egentligen drömde om att studera något helt annat men valde ett "säkrare" alternativ, som dock i och för sig ändå stöder de ursprungliga drömmarna.

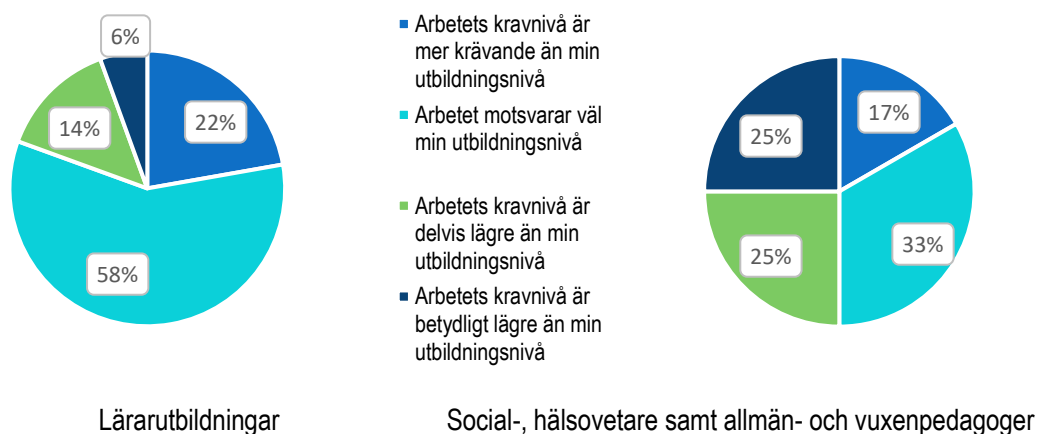

Läraryr utbildningarna (37) Social-, hälsovetarna samt allmän-, vuxenpedagoger (13)

Figur 5. Arbetsmarknadssituation per september 2021. FPV

Året efter examensåret har 62% av utexaminerade från läraryr utbildningar tillsvidareanställning i heltidsarbete, motsvarande andel bland social- och hälsovetare samt allmän- och vuxenpedagoger är 38%. Dessa har i högre grad tidsbundna anställningar inom projekt och vikariat och är

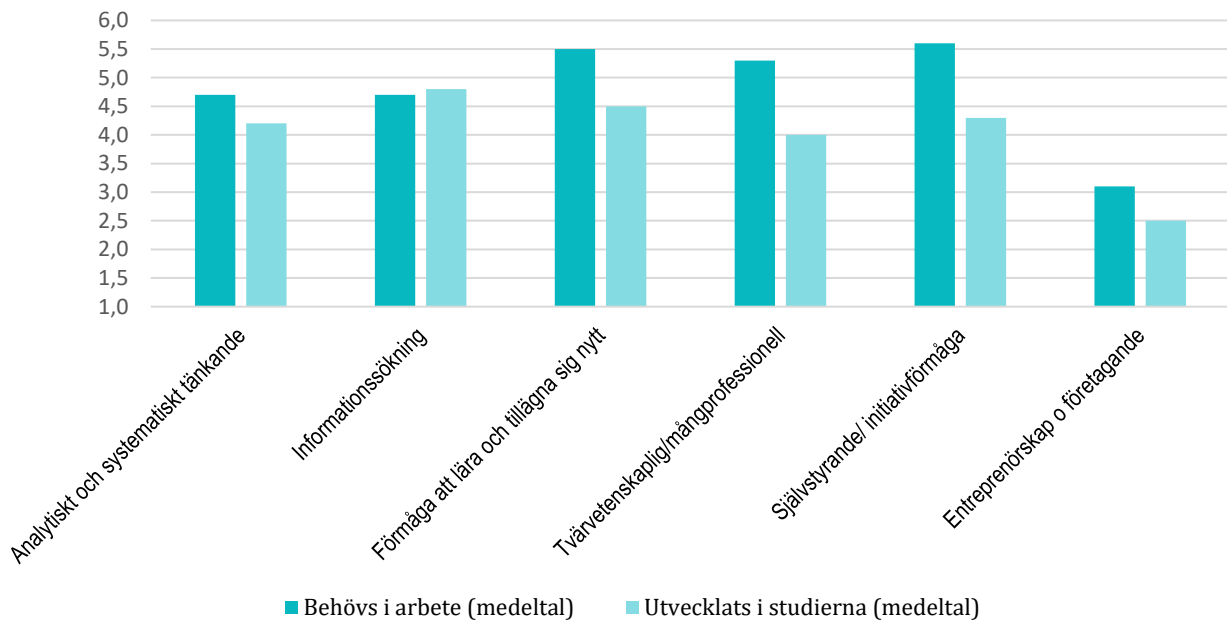
Av respondenterna från FPVs läraryr utbildningar har 81% inte varit arbetslösa efter examen, motsvarande andel för social-, hälsovetare samt allmän- och vuxenpedagoger är 85%. De som svarar ja på frågan har varit arbetslösa i snitt i tre månader, och enligt svaren handlar det långt om sommarmånaderna. Den kommunala sektorn sysselsätter 83% av respondenterna och arbetsplatsen finns i 61% av fallen i Österbotten och till 28% i Nyland och huvudstadsregionen. Tre procent jobbar utomlands. Social-, hälsovetarna och APVP är till drygt en tredjedel sysselsatta inom kommunala sektorn, 27% inom högskola eller universitet, och knappt en femtedel inom privata sektorn, de övriga inom föreningar o stiftelser samt inom statliga sektorn.

Figur 6. Hur väl motsvarar ditt nuvarande arbete din universitetsutbildning? FPV

Över hälften av utexaminerade från läraryr utbildningar har ett arbete som väl motsvarar universitetsutbildning, och drygt en femtedel av respondenterna upplever att arbetets kravnivå är på en mer krävande nivå än utbildningsnivån, detta enligt respondenternas subjektiva upplevelse av arbetets kravnivå i relation till utbildningsnivån. Motsvarande andelar för de mer generalistinriktade programmen inom social- och hälsovetenskaper samt pedagogik är 50% totalt som anser sig ha ett arbete som motsvarar eller är på en mer krävande nivå. En anslutande fråga

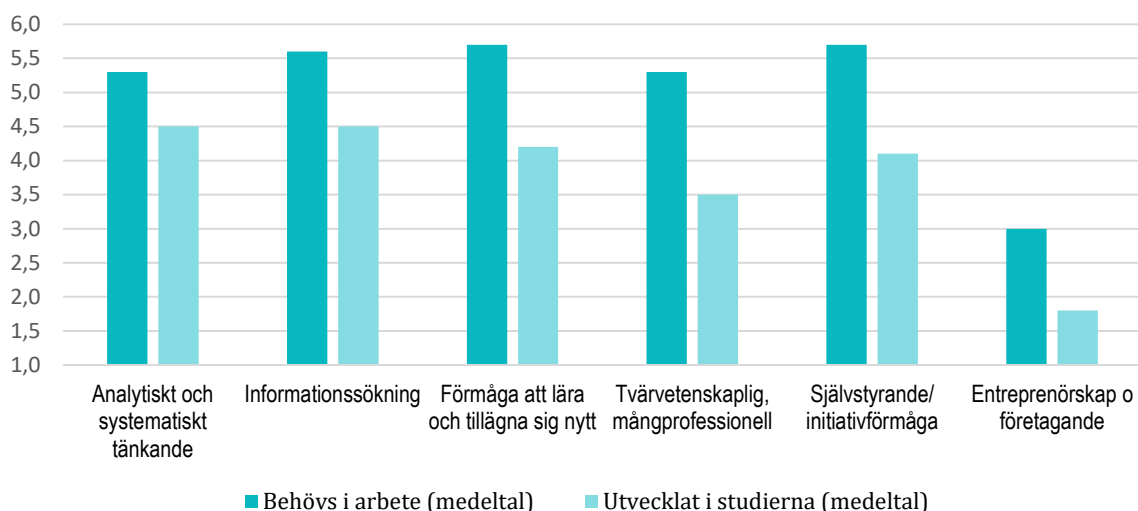
lyder hur respondenterna kan använda sig av de kunskaper och färdigheter man utvecklat i utbildningen, och 81% av utexaminerade från lärarutbildningar anser att de kontinuerligt använder sig av dessa medan 17% anger att de delvis använder sig av dessa kunskaper och färdigheter i sitt arbete. Motsvarande andelar för social-, hälsovetarna samt allmän- och vuxenpedagoger är 46% som svarat att de kontinuerligt använder sig av det de lärt sig medan 54% svarar litet/delvis.

Figur 7. Färdigheter som man upplever att man behöver i sitt arbete och i vilken mån man upplever att utbildningen utvecklat dessa. Skala 1-6, där 1 = inte alls, 6 = mycket viktiga/i hög grad. Lärarutbildningarna

Viktiga färdigheter i arbetslivet för pedagogerna är inlärningsförmågan, att jobba i mångprofessionella grupper och att ha en god självstyrandeförmåga. När det gäller hur dessa utvecklats inom utbildningen ges dock ett lägre värde, 4,5 eller lägre.

Informationssökningsförmågan har utvecklats i tillräcklig förmåga under studierna medan färdigheten att tänka analytiskt och systematiskt visat sig behövas i högre grad i arbetslivet än vad studierna förberett för. Entreprenöriella färdigheter upplever man ha behövts i mindre grad, och det här är inte heller något som, på basen av respondenternas svar, betonas speciellt högt i lärarutbildningarna.

Figur 8. Färdigheter som man upplever att man behöver i sitt arbete och i vilken mån man upplever att utbildningen utvecklat dessa. Skala 1-6, där 1 = inte alls, 6 = mycket viktiga/i hög grad. Social-, hälsovetenskaper, allmän- och vuxenpedagogik. Medeltal, N = 13

Det är inga större skillnader mellan de professionsinriktade och de generalistinriktade programmen i hur man upplever att utbildningen i tillräcklig grad utvecklat dessa färdigheter. Skillnaderna mellan arbetslivets krav och utbildningens utvecklande är minst i fråga om färdigheter som analytiskt och systematiskt tänkande samt informationssökningsfärdigheter, något större dock enligt respondenterna från de generalistinriktade programmen. Lärarutbildningarna upplever också att utbildningen i högre grad stärkt deras entreprenöriella färdigheter än vad social-, hälsovetarna och allmänpedagogerna anser.

Lärarna utexaminerades under pandemin och har direkt ställts inför pandemins utmaningar i arbetslivet. På frågan om huruvida restriktionerna påverkat arbetssökande och sysselsättning svarar 50% att de inte alls påverkat. De som svarar ja på frågan nämner distansundervisning, arbetsbelastning, personalbortfall med kort varsel, ork, stressnivåer, samarbete med hemmen, evenemang etc. Distansarbete med dess för- och nackdelar är också det som främst socialvetarna lyfter fram i sina svar.

Liksom alla lärare var distansundervisningen något som varken studierna eller tidigare arbetserfarenhet kunde ha förberett mig för men covid 19 har inte påverkat min sysselsättningsituation

Att jobba med barn på lågstadiet lider då eleverna inte ser ansiktsuttrycken. Stor del av kommunikationen är baserat på ansiktsuttryck.

Det har gjort inledningen av arbetet svårare. Kontakten till hemmen, situationen på skolorna och kollegialiteten har inte fungerat lika smidigt som de skulle utan Covid-19 pandemin. Också barnen har inverkat av det genom karantäner, som lett till distansundervisning, många frånvaron och kunskapsluckor som ska lappas.

Avslutningsvis några hälsningar till universitetet.

Utbildningen är väldigt bra, men ibland för idealistisk, vilket gör det svårt att omsätta i praktiken. Känns som att vissa lärare inte vet hur arbetslivet är på riktigt.

Utöka det specialpedagogiska kunnandet för alla lärarstuderande i deras utbildning.

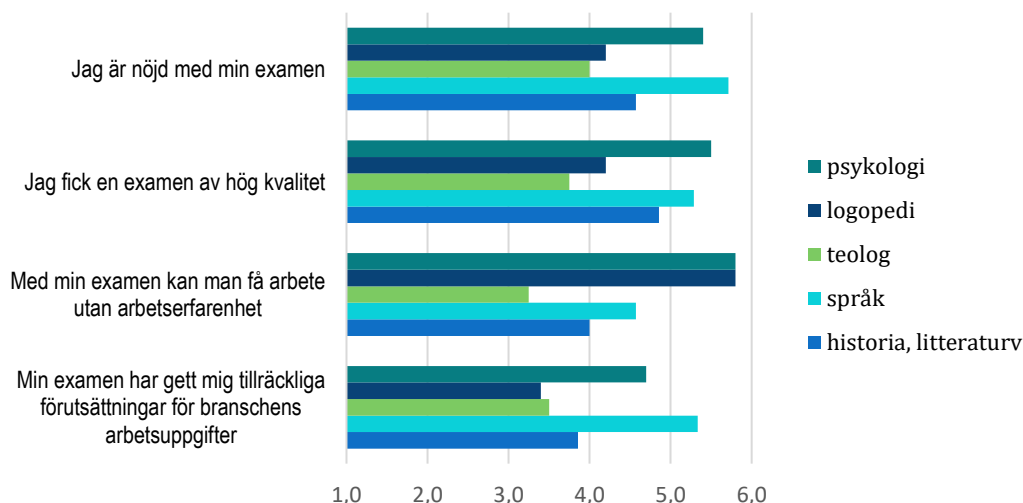
Tack för arbetet ni gör, och för att ni på ÅA är tillmötesgående och hjälpsamma. Jag återupptog mina studier efter flera år och då hade kursupplägg och struktur förändrats vilket medförde en hel del extra arbete för er innan vi fick ordning på vilka kurser jag hade avklarat och vilka jag ännu skulle gå. Med er hjälp fick jag det utrett och jag kunde ta min examen. Tack!

Tack för en fin utbildning! Jag trivdes varje dag på föreläsningarna och mellan dom.

1.4. Fakulteten för humaniora, psykologi och teologi

Sysselsättningsuppföljningen har besvarats av 18 respondenter totalt inom historia och litteraturvetenskap (7), språk (7) och de teologiska inriktningarna (4), därtill 19 respondenter med utbildning i psykologi (14) och logopedi (5). Tre av respondenterna inom psykologi & logopedi har avlagt enbart magistersexamen, antalet inom humaniora är två av respondenterna.

Inledningsvis några påståenden om utbildningen varav den första och den sista ingår i finansieringsmodellen från och med 2021.

Figur 9. Påståenden relaterade till utbildningens kvalitet.

Här vill jag gärna än en gång påminna om att antalet respondenter per ämne är få, vilket gör att enskilda svar kan ge stort utslag på medelvärdena.

Frågan om man är nöjd med sin examen är en fråga som också ingår i finansieringsmodellen enligt resultaten i karriäruppföljningen, varför den är intressant att ställa också till utexaminerade ett år efter examen. Här ser vi att alla utbildningar ger ett svar med positiv vikt, dvs instämmer åtminstone i viss mån. Framför allt psykologerna men också språkvetarna instämmer i hög grad med påståendet, språkvetarna till ett medelvärde om 5,7 vilket torde vara rekord i de här sammanhangen. Psykologerna ger värdet 5,4 vilket också är mycket högt.

Psykologerna och språkvetarna instämmer i hög grad också med följande påstående, att man fått en utbildning av hög kvalitet. Ser vi till följande fråga, om huruvida man med examen kan få arbete utan arbetserfarenhet så är det psykologer och logopeder som instämmer och det i hög grad,

värdet är 5,8 för bägge utbildningarna och speglar den efterfrågan som de facto finns på arbetsmarknaden. Också språkvetarna och humanisterna instämmer med påståendet medan teologerna i högre grad upplevt att arbetserfarenhet förväntats.

Det sista påståendet, om examen gett tillräckliga förutsättningar för branschens uppgifter, följer den tidigare trenden – psykologer och språkvetare upplever sig väl rustade medan de övriga inriktningarna instämmer i något lägre grad.

Eftersom det handlar om medelvärden och i de flesta fall rätt små grupper är det skäl att se på hur spridningen av svaren ser ut. Till exempel teologerna är mer måttliga i sina svar när vi ser till medelvärden, och en titt i datamaterialet visar att det handlar om rätt stor spridning av svar.

Åbo Akademi erbjuder ett antal serviceformer under studierna och vi ber de utexaminerade att ta ställning till huruvida de här underlättat arbetssökande och sysselsättning

Tabell 3. Serviceformer, möjligheter till flexibla studier och andra faktorer som bidragit till/underlättat arbetssökande och sysselsättning. Medelvärde på skala 1-6, där 1 = inte alls och 6 = mycket. FHPT, n = 37

	Praktik	Utbytesstudier	Examensarbetet	Projekt, arbete vid sidan om	Karriärvägledning	Arbetslivs-samverkan, mentorering
historia, litteratur	4,6	2,0	3,5	3,3	3,7	2,0
logopedier	4,4	4,0	1,4	1,5	1,0	3,3
psykologer	5,2	2,4	2,9	3,2	2,1	2,8
språk	5,5	5,7	3,8	2,8	1,7	3,0
teologi	3,7	2,0	2,3	3,0	2,5	2,3
FHPT	5,1	2,8	3,2	3,2	2,4	2,6

Variationerna olika utbildningsinriktningar emellan är ganska stora i hur man upplevt nyttan av de olika serviceformerna. Praktiken är fortsättningsvis nummer ett, detta speciellt för psykologer och logopedier där en längre obligatorisk praktikperiod ingår i studierna och är en förutsättning för legitimering. Vi ser också att det är en ganska stor skillnad mellan hur språkvetarna och teologerna upplevt nyttan av praktik, även om praktiken också för teologerna är den serviceform som bedöms ha medfört störst nytta. Utbytesstudier liksom praktik har medfört stor nytta för språkvetarna, så också för logopederna. Karriärvägledningen och examensarbete parallellt med praktiken har bidragit till arbetssökande och sysselsättning för historiker och litteraturvetare. Vi håller i minnet att vi hela tiden talar om stora skillnader i gruppstorlekar samt att det handlar om subjektiva bedömningar.

Då arbetslivsrelevans och samverkan är ett av akademins utvecklingsområden ställs följdfrågor om den sista serviceformen. Hur har man inom utbildningen samverkat med arbetslivet, och hur kunde man utveckla detta samarbete, om det är så att man upplever att det behövs. Vi börjar med den första frågan:

Psykologer och logopedier lyfter framför allt fram den långa, kliniska praktiken om fem månader, men också studiebesök och auskulteringar. Här nämns också föreläsare som jobbade kliniskt och kunnat dela med sig av sina erfarenheter. Utvecklingsförslag som ges är t.ex. examensarbeten baserade på arbetslivets behov, fler studiebesök och auskulteringar, gästföreläsare, samt mer praktik, också på kandidatnivå, tex inom lågtröskeltjänster.

Humanisterna nämner den praktik som ingår i de pedagogiska studierna men annars kommenterar man ytterst lite. Också teologerna nämner auskulteringar och praktik, och föreslår ytterligare praktik som utvecklingsområde. Samarbete med huvudstadsregionens olika organisationer och företag för praktikplatser och till exempel examensarbeten föreslås, och att man i högre grad tydliggör arbetslivsrelevansen för olika inriktningar, inte enbart för studerande utan också för arbetsgivare.

Språkvetarna lyfter fram språkpraktiken och ämneslärarna den praktik som ingår i de pedagogiska studierna. Som utvecklingstips nämns samarbete med andra stadens utbildningar men också med organisationer som stöder nyfinländare för att få praktisk användning av språken.

Hur har de utexaminerade från olika utbildningar vid FHPT upplevt mötet med arbetslivet?

Respondenter med en bakgrund i historia och litteraturvetenskapliga studier har varierande erfarenheter, många positiva men här finns också flera kommentarer om svårigheter att hitta jobb.

Mycket jobb men var förberedd på det efter halvåret i Vasa när jag auskulterade.

Har till största del positiva upplevelser, jag trivs bra med mitt jobb som ämneslärare. Jag upplever att jag hade tillräckliga kunskaper från min utbildning för att utföra mitt jobb, även om första tiden präglades av en hel del osäkerhet. Jag har haft stöttande och uppmuntrande kollegor. Arbetsmängden som pinfärsk lärare var dock en liten chock, fastän jag var beredd på att arbetslivet är rätt hektiskt. Det kändes nästan som om jag höll på att bli utbränd under mitt första år, /.../.

Hårt. Jag har inte "mött arbetslivet" ännu.

Jag fick ett sommarjobb /.../ 2021. Annars har jag varit arbetslös.

Överväldigande. Jobbade sen under min utbildningsgrad.

Språkvetarna konstaterar:

Svenskan behövs mycket i arbetslivet.

Har naturligtvis varit svårare att hitta jobb under en pandemi. Jag känner fortfarande att min profil har gett mig goda chanser för att locka arbetsgivare när jag har sökt jobb.

Var redan i arbetslivet då jag återvände tillbaka till studierna och slutförde dem. Lönen påverkades av examen så är tacksam att ha fått den klar.

Pedagogiska studier för ämneslärare gav mig de kunskaper som jag har behövt i lärarjobbet.

Helt bra. Fick två olika vikariat som språklärare efter examen. Intresset för franska i skolorna har tyvärr minskat vilket leder till färre undervisningstimmar. Ett biämne blir viktigt, t.ex engelska.

Jag lyckades skraddarsy min examen enligt mina intressen. Jag fick även biblioteksbehörighet utanför examen, och fick ett vikariat som biblioteksfunktionär redan innan jag fått ut mina papper. Jag hann skolas in i jobbet och så slog pandemin till. På det sättet fick jag en lite omtumlande start på arbetslivet, men blev som tur inte permitterad. I juni 2021 fick jag fast tjänst som biblioteksfunktionär. Jag har haft tur som var på rätt plats vid rätt tidpunkt och upplever att jag fått bästa möjliga start på arbetslivet. Jag har inte ens behövt flytta efter jobb, utan fick jobb på min hemort. Jag har goda förutsättningar för att

utvecklas inom yrket: /.../. Jag brinner verkligen för det jag jobbar med och känner att jag vill vara kvar på samma arbetsplats för en överskådlig framtid.

Teologerna skriver så här

Att söka och börja arbeta under corona har varit utmanande på olika sätt. Också att börja med snuttjobb, som blir allt vanligare, kan kännas tungt emellan, vilket man inte var beredd på.

Jag kom bra in i arbetslivet och har inte varit utan jobb

Jag hade lyxen att hamna på ett mycket uppmuntrande ställe med ett tajt, men välkomnande kollegium. Ibland kan jag uppleva att de ser mig som lite väl idealistisk, men för det mesta uppmuntras nytänk och de hjälper till då jag känner mig förvirrad om vad jag ska göra i vilka delar.

Logopederna konstaterar att arbetsmarknaden drar och att det teoretiska kunnandet räcker till, medan man inte varit lika väl förberedd på det konkreta arbetet som logoped, och det här är väl det som speglades också i logopedernas svar visavi påståendena ovan, om huruvida utbildningen gett tillräckligt med förutsättningar för branschens uppgifter:

Som talterapeut blir man snarare rekryterad än intervjuad. Jobb finns överallt, behovet för talterapeuter är inte mättad. Jag har t o m under koronakris och före och efter föräldraledighet fått jobba med exakt det jag vill och när jag vill.

Jag upplever att utbildningen i allt för kort utsträckning förbereder en på det stora ansvar som sätts på en att utföra det praktiska arbetet som talterapeut. Bara för att en besitter teoretisk kunskap så betyder det inte att man är förberedd att förstå hur terapi (som är ett praktiskt utförande) ska genomföras åt den mångfald av klienter som kommer till mottagningen. Överlag känns det som att utbildningen är utformad med otillräcklig förankring i hur verkligt kliniska arbetet ser ut för en talterapeut. Långpraktiken var ovärderlig!

Arbetet krävde en hel del praktisk kunskap som jag inte hade lärt mig under studierna. det första året i arbetslivet har känts som en praktik, där jag lär mig om hur man gör arbetet.

Mycket teoretisk fakta men alldeles för liten praktisk erfarenhet för arbetslivet, mycket som inte gick igenom under studierna.

Jag upplevde att jag hade bra teoretisk kunskap, men det var svårt att anpassa till kliniskt arbete. Jag hade lite kunskap om hur jag skulle kunna organisera mitt jobb, hur jobbdagarna kan se ut och hur jag skulle hantera all bemötande på jobbet.

Psykologerna känner sig väl rustade för arbetslivets uppgifter:

Arbetslivet har varit lättare i teorin men tyngre i praktiken än förväntat! Det har varit roligt att märka att man kan hjälpa människor genast efter examen och att interventionerna inte alltid behöver vara så invecklade! I praktiken har arbetslivet varit väldigt begränsande och tungt jämfört med den flexibla och fria studietiden. Mentalt var man inte helt redo för en så stor förändring på så kort tid.

Roligt men utmanande ibland.

Jag upplever att jag fått en bra grund från psykologin på ÅA inför arbetslivet. Fastän min praktikplats inte var den mest lärrika, kändes steget till arbetslivet inte så stort på grund av en bred bas från utbildningen.

Jag upplever att praktiken var en bra övergångsform till arbetslivet och gav mig möjligheten att vänja mig vid arbetslivets rutiner stegvis.

Pandemin och distansjobb har gjort det utmanande att komma in i arbetslivet och att till exempel lära känna kollegor och att få en överblick över hur organisationen fungerar.

Jag fick ett vikariat medan jag skrev gradu. Fick fast anställning av samma arbetsgivare inom ett år efter utexaminering

Både positivt och negativt. Psykologistudierna har förmodligen förberett mig på det bästa möjliga sättet inför arbetslivet, men psykologens arbetsuppgifter är något man inte kan lära sig fullt ut i teorin. En hel del av informationen och kunskapen jag använder idag har jag lärt mig först i arbetslivet. Jämfört med kolleger som utexaminerats från andra (finskspråkiga) högskolor har jag ändå fått mer praktisk utbildning under magisterstudierna.

Studierna förberedde väl för det kliniska arbete, men i övrigt kände jag mig inte så välförberedd som jag kanske hoppats på.

Bra! Examen och studierna förberedde mig för arbetslivet så bra de kan.

Lätt att hitta arbete, men svårare med att hitta jobb på svenska.

Väldigt lite stöd från arbetslivets håll, under studierna väldigt skyddat och i arbetslivet nästan helt avsaknad av stöd (tex ingen regelbunden handledning), hoppet blev ganska stort.

Finns det sådant man saknat i sin utbildning och som man upplever att arbetsgivare förväntat sig, eller som man själv konstaterar att man borde ha mera insikter i? Psykologerna skriver, att de hade behövt lära sig mer om vårdkedjor, rättigheter, lagar, samarbete med skolor och socialtjänster arbetsplatser, bedömning av vårdbehov, diskussioner med vårdnadshavare, differentialdiagnostiska kunskaper, behandlingar, praktiska rekommendationer. Svaren speglar att nästan hälften av respondenterna med psykologutbildning jobbar som skolpsykolog. Man lyfter också fram stress och utmattning som är något man rätt ofta möter hos klienter men som man också själv kan påverkas av; hur man hanterar pressen i arbetslivet. Läs- och skrivsvårighetsutredningar och ADHD hos vuxna är sådant man mött i arbetslivet och gärna haft en större inblick i liksom i organisationspsykologi. Ett tips från alumnerna är arbetsplatsbesök där man blivit introducerad till psykologers arbetsbilder och – uppgifter, något som nu erbjuds vid ämnet i form av en kurs. Men som en av respondenterna konstaterar:

Man kanske inte kan allt om allting, men man vet hur man tar reda på det man inte kan och kan lära sig det i jobbet.

Logopederna skulle gärna ha lärt sig mera om hur man planerar sin arbetstid, hur man i praktiken genomför talterapi metoder, hur man rapporterar, gör bedömningar, hur man arbetar med personer som har funktionsvariationer, habiliterar språkstörningar eller neurologiska tillstånd. Kommentarererna handlar s.g.s. alla om kliniskt arbete i praktiken, med allt från konkreta verktyg till en förståelse för hur processer och vårdkedjor ser ut. Mera övningar med case ges som tips här.

Historiker och litteraturvetare skulle ha behövt mer inblick i dels arbetsmarknadskunskap, dvs kring arbetstider, "usk" (undervisningsskyldighet), men också planering av arbetstid för att kunna sätta gränser. Som lärare arbetar man med läroplaner och styrdokument vilket man kanske inte känner att man har full beredskap för som nytexaminerad.

De som inte studerat för pedagogisk behörighet lyfter fram konkurrensen inom området och vikten av relevant arbetserfarenhet. Mer praktik inom studierna lyfts fram i flera svar, inte enbart för arbetserfarenheten utan också för att ge arbetsgivarna en bild av vilket kunnande utbildningen utvecklar.

Kunde kanske vara värt att införa någon form av praktik. Eftersom konkurrensen inom kulturarbeten är tuff så känns det svårt att få in en fot någonstans utan arbetserfarenhet.

Jag hade önskat mycket mer praktik. Ett stort element faller bort då en del pedagogik är på distans och dessutom kom coronan under auskulteringen. Jag hade önskat tydligare handledning både i studieval i stort och också kurser i detalj. Att fundera med någon vad man kan jobba med och hur för att veta vad man riktar in sig på.

Jag /.../ tror många arbetsgivare inte vet vad det är frågan om. Jag skrev min pro gradu avhandling om teater, studerade även kulturledning, men svaret blir ändå "nej". Ibland får jag inga svar alls.

Språkvetarna kommenterar inte frågan desto mera annat än att mycket hänger på personlig inläring och personlighet. Teologerna skulle gärna sett mer stöd och uppmuntran till praktik och biämnestudier men konstaterar också att utbildningen ändrat under studietiden åt det bättre hållet, även om man själv inte hunnit ta del av förändringarna. En viss kritik mot utbildningens uppbyggnad kan skönjas i kommentarerna, hur man upplever att den är forskningsinriktad, och den kritiken riktar sig inte enbart gentemot teologin utan också mot de pedagogiska studierna. Fler fiktiva fall där man får öva på att testa teoretisk kunskap på praktiska fall, men också möjligheter att få öva på lite improviserat vardagskaos.

Det vore nyttigt under praktiken också att oförberett kastas in i ett klassrum. Kanske i något helt annat ämne med instruktioner som är kortfattade och som du på något sätt ska göra lättillgängliga för elever eller studerande.

Skulle de göra samma val, om de nu skulle inleda sina studier? Hela 78% av respondenterna svarar ja på frågan, och det är inga större skillnader i fördelning mellan de olika huvudämnena. De som svarar nej på frågan skulle ha gjort andra val främst när det gäller inriktning, biämnen. I ett par kommentarer lyfts också fram arbetets ansvar i relation till lön, en ekvation som inte helt utfaller till ifrågavarande arbetets fördel. De utexaminerade ombeds kommentera.

Jag vill vara en talterapeut. (logopedi)

Är väldigt nöjd med min utbildning! Uppskattar att psykologin på ÅA är väldigt praktiskt inriktad (dvs. man får faktiskt öva på jobbet man kan komma att göra) och att personalen har låg tröskel att komma och diskutera, vare sig det är om föreläsningar, graduarbeten eller praktikfrågor.

Jag skulle nog ha gjort samma. Mycket möjligt valt ett annat ämne som långt biämne. Men det är nog den enda ändringen jag skulle göra. (folkloristik)

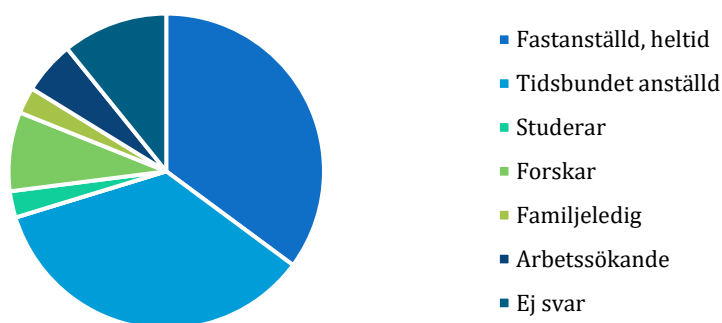
Jag inledde egentligen mina studier redan på kandidatnivå, /.../ valde att byta studieinriktning och studieplats. Jag återvände senare på magisternivå och för att läsa mig till lärare, och då gick studierna hur bra som helst. Så det känns som att jag hade valt rätt från första början! (litteraturvetenskap)

Huvudämnet skulle vara detsamma, men skulle antagligen ha valt andra tillämplande studier (historia)

Visste sedan jag var 15 att jag ville studera engelska vid ÅA, och ångrar det inte. Utbildningen är bred och går att forma enligt ens egna intressen. Allmänbildningen inom humaniora /.../ är guld värd. Jag tillämpar den kritiska analys jag lärde mig på allt i mitt liv, från värderingar till att förbättra arbetsmiljön.(språk)

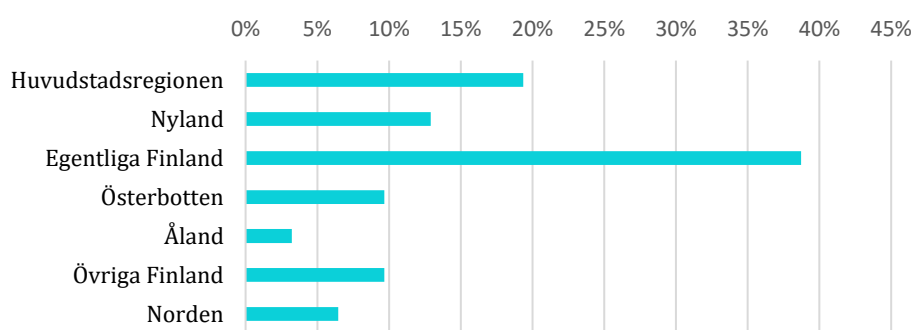
Trots att jag kanske tidvis hade tänkt att jag borde ha valt annorlunda så har alla mina val och studier lett mig till var jag är. Och jag är mycket nöjd med var jag är så jag skulle inte välja annorlunda för då kanske jag inte skulle vara just här just nu. (teologi)

Arbetsmarknadssituation

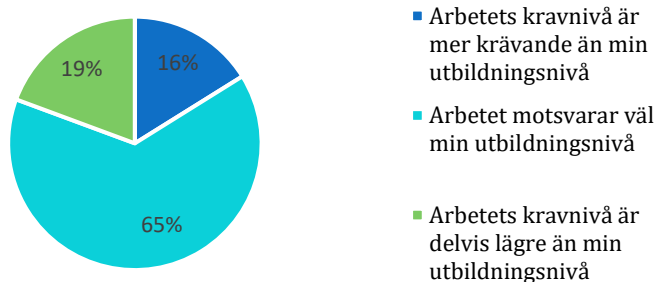
Figur 10. Arbetsmarknadssituation per september 2021 (n = 37)

Sysselsättningsgraden bland respondenter från FHPT är 79%, 12% studerar eller forskar. Drygt 60% jobbar inom den kommunala sektorn, övriga till lika delar inom föreningar, stiftelser eller församlingar, inom privata sektorn eller inom högskola, universitet men här noteras att en femtedel av respondenterna lämnar frågan obesvarad. I kommentarerna framgår att de restriktioner som föranletts av att försöka begränsa spridningen av Covid-19 slagit rätt hårt mot framför allt den grupp som sökt arbete och inlett sin karriär inom kulturområden. Inom andra områden igen har pandemin medfört nya arbetsmöjligheter.

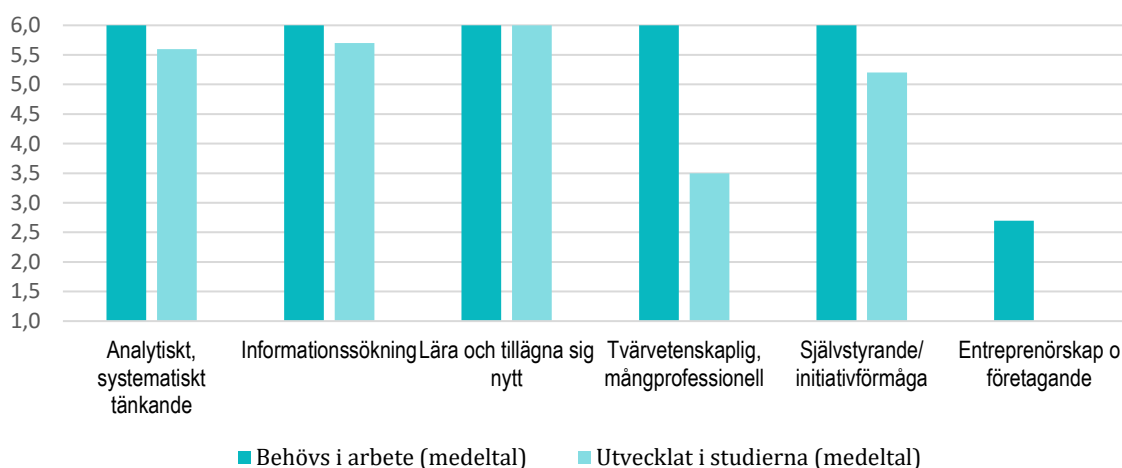
Figur 11. Region för arbetsplatsen per september 2021. n = 31

Några frågor om arbetets kravnivå, och i vilken mån man har användning för det man lärt sig i sina studier. Tre fjärdedelar av respondenterna använder sig kontinuerligt av de kunskaper och färdigheter man utvecklat i studierna, resterande använder sig av det utvecklade kunnandet i mindre grad, allt enligt egen subjektiv bedömning

Figur 12. Hur väl motsvarar arbetets kravnivå utbildningsnivån?

För 81% av respondenterna motsvarar arbetet utbildningsnivån, eller är på en mer krävande nivå. Respondenterna ombeds ange första jobb efter examen, och här ser vi att logopederna alla jobbar som talterapeuter, psykologerna till 80% som psykologer, övriga inom forskning. Av de utexaminerade inom de humanistiska utbildningarna (historia, folkloristik, litteraturvetenskap) jobbar flera inom skola och vid museum. Teologerna liksom språkvetarna återfinns också de till stor del inom utbildning, den senare nämnda gruppen därtill inom översättningstjänster.

Figur 13. Färdigheter man behöver i arbetslivet och hur dessa färdigheter utvecklats under utbildningen. Skala 1 – 6, där 1: inte alls viktigt/inte alls och 6: Mycket viktigt/hög grad.

De arbetslivsfärdigheter som följs upp från centralt håll i karriäruppföljningen frågas också upp i sysselsättningsuppföljningen. De utexaminerade från FHPT bedömer att det analytiska tänkandet, informationssökningsfärdigheter och lärandeförmåga är högrelevanta i arbetslivet och här har utbildningen också väl gett utrymme för att utveckla färdigheterna. Också initiativförmåga är centralt, och här har utbildningen lyckats väl. När det handlar om tvärvetenskaplig förmåga, färdigheter att arbeta i mångprofessionella team har utbildningen lyckats sämre enligt respondenternas bedömning, och ser vi till utexaminerades uppfattning om hur utbildningen utvecklat entreprenöriella färdigheter så lyckas utbildningen inte alls, å andra sidan upplever inte respondenterna heller färdigheten som central för sitt arbete.

Pandemin och de restriktioner som införts för att förhindra smittspridningen har påverkat arbetsbilden för majoriteten av de utexaminerade. Det handlar dels om arbetets utförande, med distansarbete och extra insatser för att hindra smittspridning, men också om arbetssökande och sysselsättning, speciellt inom kulturbranscher.

Eftersom kulturbranschen lidit mest, påverkade det också min jobbsituation.

Maskanvändning, vissa restriktioner, och ökad mängd distanssamtal/möten. Mer ensamt arbete med mindre kollegialt stöd (alla träffar med teamet från den egna yrkesgruppen har varit på distans). Jag har ändå fått arbeta på plats hela tiden.

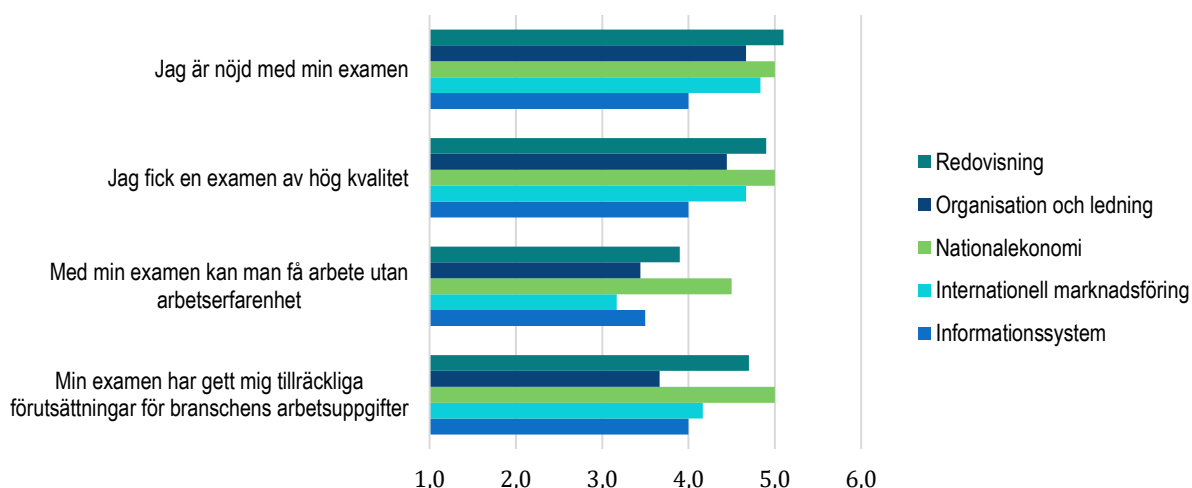
Både att komma in i arbetsgänget, bygga nya rutiner då man flyttat över till arbetslivet och eftersom arbetet har blivit på distans förhindrar det samverkan med olika grupper, ordnandet av evenemang osv. Som hör till arbetsbilden.

1.5. Fakulteten för samhällsvetenskaper och ekonomi

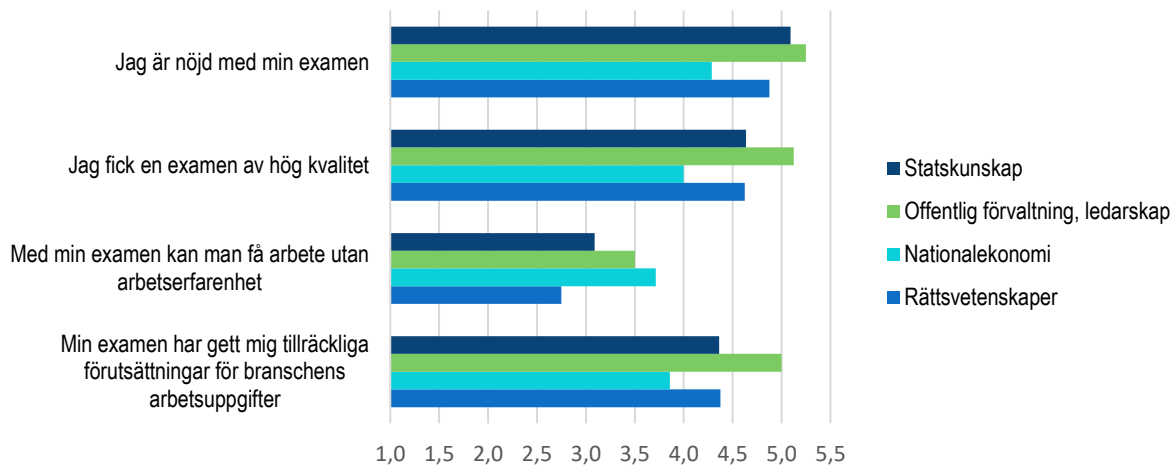
Sysselsättningsuppföljningen för FSEs del har besvarats av 35 ekonomiexaministrar och 34 politices exaministrar. Sex respondenter har en utbildning inom informationssystem och informationsvetenskap, lika många är utbildade inom internationell marknadsföring, därtill fyra nationalekonomer, nio inom organisation och ledning och tio inom redovisning. Sex av respondenterna har från tidigare en examen på yrkeshögskolenivå, tre har en kandidatexamen från ÅA och en har en magisterexamen. Tio av respondenterna har avlagt enbart en magisterexamen.

Samhällsvetarna är en grupp bestående av två rättsnotarier som rapporteras tillsammans med sex exaministrar från rättsvetenskaper (privaträtt, folkrätt), sju nationalekonomer, fem med examen inom offentlig förvaltning som rapporteras med tre från programmet inom offentligt ledarskap, en sociolog som rapporteras tillsammans med sju statsvetare från Åbo och med tre från Vasa (statskunskap med medier och kommunikation).

Först några frågor om upplevd kvalitet på utbildningen, presenterade i två grafer där en visar svaren från ekonomerna, den andra från samhällsvetarna.

Figur 14. Påståenden relaterade till utbildningens kvalitet. Skala 1 – 6, där 1. Helt av annan åsikt, och 6: Helt av samma åsikt. FSE, ekonomi exaministrar, n: 35

Figur 15. Påståenden relaterade till utbildningens kvalitet. Skala 1 – 6, där 1. Helt av annan åsikt, och 6: Helt av samma åsikt. FSE, politices magistrar, n: 34

Såväl ekonomer som samhällsvetarna är nöjda med sin examen, och upplever också att man fått en examen av hög kvalitet. Värden under fyra ser vi egentligen först på påstående tre, om huruvida man kan få arbete utan arbetserfarenhet med sin examen. På den frågan är det nationalekonomerna, såväl de med PM- som med EM-examen, som i högst grad instämmer medan rättsvetarna är den grupp som i minst grad instämmer med påståendet.

Som följande ombuds respondenterna delge hur de upplevt mötet med arbetslivet. Rättsvetarna skriver så här:

För mig har det varit relativt lätt, känner att en pol.mag. med huvudämnet privaträtt kan göra vad som helst och examen uppskattas av arbetsgivare

Delvis utmanande. Efter att ha identifierat sig som studerande och känt igen sig i det man sysslar med, kändes det svårt att först inte identifieras med något, då man sökte jobb och sedan få en helt ny och obekant identiteten via arbetet. Nu när jag fått ett arbete jag känner passar mig, känns det lättare i frågan om identitet. Samtidigt känns det fortfarande utmanande att handskas med den nya rollen, då man inte fått stöd i övergången eller allt för mycket inskolning på den nya arbetsplatsen.

Första steget efter utexaminering kändes nästan skrämmande, att hoppa ut i det okända och att söka jobb. Efter att jag fått jobb var det mycket nytt att lära men med tiden har självförtroendet för mitt eget kunnande ökat.

Nationalekonomerna med PM-examen konstaterar

Det var utmanande att hitta ett jobb efter utexaminering, det tog 7 månader.

Helt bra, tog några mån och så hittade jag relevant jobb även under corona pandemin

Som nyutexaminerad är man inte "färdig", arbetsuppgifterna kräver ofta att man lär sig nytt hela tiden och utvecklas. Utbildningen och examen ger förutsättningarna för arbetslivet, men själva jobbet lär man sig efter hand.

Svårt om man inte lyckats få arbetserfarenhet inom branschen innan man utexaminerats. Arbetsmarknaden mycket skeptisk till enbart utbildning utan bransch-arbetserfarenhet.

Respondenter med examen inom offentlig förvaltning och ledarskap

Väldigt bra. Började jobba heltid inom "egen bransch" några år innan utexaminering och känner att utbildningen gav bra verktyg för att klara arbetsuppgifterna

Frustrerande i början eftersom svårt att få arbete man är behörig till utan tillräckligt med arbetserfarenhet. Men plötsligt öppnades en dörr vilket ledde till att jag idag har ett arbete jag är mycket nöjd med.

Kom in i arbetslivet redan under studietiden tack vare praktik. Arbetslivet är tufft och krävande som nyutexaminerad då du får armbåga dig fram för att göra ditt bästa för att visa vad du går för. Det här i kombination med att det finns få jobb/tjänster att söka som skulle ge ett längre jobb. Har nu i tre år jobbat med olika längds vikariat och får ständigt jobba minst 120% för att försöka bevisa varför jag ska få stanna kvar.

Min erfarenhet är att om du vill jobba i en kommun är det svårt att komma in utan arbetserfarenhet. På många håll krävs det också utmärkt finska som inte tas i beaktande i utbildningen.

Statsvetare och sociologer

/.../ Jag kanske specialiserade mig lite "fel" under studierna, och upplevde att jag saknade de fackkunskaper som skulle ha underlättat jobbsökandet - men jag gjorde detta för att inrikta mig på forskarkarriär, så det är väl en vägning man får göra.

Lite speciellt i om Corona. Arbetsmarknaden dök just när jag fick examen.

Det har varit roligt att söka olika jobb, särskilt i.o.m. att man efter sin examen känt sig mera kvalificerad.

Bra, utbildningen har gett kunskaper att processa och analysera stora mängder information vilket är till stor nytta.

/.../bredden på min examen är en fördel. Jag är inte lika specialiserad med ett visst område som många statsvetare från andra universitet, men jag har en bra helhetssyn. Också det svenska språket har varit en stor nytta.

Okomplicerat eftersom jag redan under studietiden fick foten in på en arbetsplats inom min egen bransch. Detta via praktiksedeln.

Visserligen arbetade jag regelbundet redan under studietiden och fortsatte i samma bransch även efter min examen. Det gör så klart att jag egentligen aldrig "mötte arbetslivet" efter min examen. Med det sagt är jag ändå nöjd med min första tid i arbetslivet som nyutexaminerad.

Det känns som arbetserfarenhet har varit mycket viktigare än högre utbildning. Kan bero på pandemin?

Ekonomerna delger liknande erfarenheter:

Informationssystem

Som en ekonom med Informationssystem som huvudämne, men Informationsteknologi som biämne kom jag relativt bra in i arbetslivet. Dels för det praktiska som gått igenom på IT-kurserna.

Mycket bättre än vad jag tänkte att jag skulle göra under studietiden. Största överraskningen har varit att man behöver en bred kompetens i arbetslivet och att man haft nytta av alla möjliga kurser man gått på Hanken.

Fick jobb redan innan jag blev examinerad, men inte i de arbetsuppgifter som jag förväntat mig, har jobbat hela studietiden med försäljning och det gör jag fortfarande, oavsett att jag upplever att branschen och företaget är rätt för mej. Har inte haft en chans vad som kommer till andra arbetsuppgifter som jag upplever att jag borde få med min bakgrund, tydligen så väger arbetserfarenheten mångfaldigt mer än utbildningen.

The degree has not responded to traditional labor market business expert roles (e.g. marketing, sales, accounting, etc.) and quite often the most suitable job descriptions (e.g. business development) require +5 years of experience from the specific professional field or +5 years of management expertise. Data analysis related jobs have required either an IT degree or +3 years of work experience. One option could have been doing non-paid or low-paying internships after graduation, or to join a graduate programme, but personal finances did not support that choice.

Universitetsstudierna har gett en god grund till arbetslivet men det finns vissa baskunskaper som jag märker att jag saknar. Eftersom jag har en bred utbildning så är det svårt att profilera sig på arbetsmarknaden som nyutexaminerad.

Internationell marknadsföring

Det var ganska svårt att få mitt första "verkliga" jobb efter att ha blivit utexaminerad i mitt av coronaläget i 2020 utan mycket tidigare erfarenhet, men jag har äntligen haft chansen till att börja arbeta som digital marketing specialist.

Ja! Karriär vid försäljning av konsulteringstjänster.

Arbetade under hela studietiden så var ganska van!

Till marknadsföringsstudier borde höra digitala marknadsföringsredskap. Jag skulle ha haft nytta med att kunna använda olika verktyg.

Möte med arbetslivet har varit bra eftersom jag fick en fast anställning inom marknadsföring direkt efter utexaminering. Dock anser jag att största orsaken till att jag fick ett jobb var att jag hade redan under studietiden samlat på mig erfarenhet i form av praktikplatser inom marknadsföring.

Hade byggt upp erfarenhet redan under studietiden

Nationalekonomi

Började arbeta redan under studietiden (bla. gradu på jobbet) så övergången var mycket smärtfri. Endast goda erfarenheter och känner att min examen förberett mej väl för arbetslivet.

Jag fick ett vikariat inom branschen direkt jag blev utexaminerade, vilket ledde till en fast anställning ett år senare. Mötet med arbetslivet gick faktiskt smidigare än jag trodde. Även om mycket var nytt i början så känner jag att jag har redskapen som behövs för att anta nya utmaningar.

Organisation och ledning

Jag började som praktikant (för 1 års tid) genast efter min examen så landningen till arbetslivet var ganska mjuk.

Studierna har gett en stabil grund, speciellt teoretisk, men skulle gärna önskat mer kontakt med det praktiska arbetet redan under studietiden.

Extremt svårt att hitta arbete om man inte är finsk- eller tvåspråkig, trots att jag själv alltid jobbat på finska och talar/förstår det flytande. Dock fäster sig arbetsgivare på att jag inte kan skriva finska på modersmålsnivå och verkar inte se mina andra språkkunskaper som meriterande.

Särskilt svårt under coronatiden då arbetsgivare hellre tar någon som har branschkunskap och många såna söker samma slags jobb som nyutexaminerade...

Tungt, utmanande

Svårt att få relevant arbete. Har fått jobb men arbetet jag gör nu har inge med mina studier att göra.

Skrämmande. Vill inte vara fast i något ekorrhjul för resten av livet. Därför har jag satsat på en karriär som frilansare.

Examen betyder mindre än vad jag hade tänkt. Människor som är 10+ år äldre än jag och som är "bara" tradenomer betonar mera min ålder (under 30) och tycker att alla examen är samma sak. Gång efter gång har jag dock bättre koll på ekonomin och marknaderna eftersom mina grundstudier innehöll en hel del kurser av alla ämnen som HHÅA erbjuder. Arbetslivet känns lite lättare än studierna, eftersom arbetet som jag gör är en klassisk nine-to-five, medan jag studerade gick dagarna ut på att sitta på föreläsningar och kvällarna på att skriva uppsatser och essäer. Jag jobbar kortare dagar!

Redovisning

Fick jobb på /.../ direkt efter examen. Men det blev många nej också samtidigt.

Studielivet var nog roligare... :)

Hittills har jag haft mer nytta av min språkexamen. Dvs jag har inte ännu lyckats hitta redovisningrelaterat jobb.

Det gick smidigt. Fick arbete då jag blev färdig pga tidigare arbetserfarenhet + examen.

Övergången till arbetslivet skulle säkert ha gått smidigare om man inte skulle ha blivit klar mitt i Covid19-pandemin. Blev klar våren 2020 och börja samtidigt på nytt jobb helt på distans. Har inte träffat mina kollegor fysiskt, endast via Teams telefonsamtal.

Väl emottagen

Mycket problemlösning. Arbetslivet är praktiskt, studierna inte tillräckligt.

Finns det sådana kunskaper eller färdigheter som man upplevt att man behövt i arbetslivet och som inte ingått i utbildningen, eller som arbetsgivarna förväntat sig av en som nyutexaminerad? Informationsvetarna lyfter fram databaskunskap av olika slag, modelleringar, fler konkreta fall från affärsvärlden att laborera med, hands on-case, men också språkkunskaper. Marknadsförarna skulle gärna lärt sig mera om brand management, marknadsföring i praktiken, också här med case från arbetslivet, men också stöd med arbetssökande.

Man bör nog förvänta sig att fortsätta lära sig yrkesspecifika kunskaper efter examen. Examen ger grundläggande analytiska möjligheter

Nationalekonomerna konstaterar:

Saknar en del men har delar som inte andra har - en balansgång som gett bra resultat.

Personligen har jag inte upplevt detta, men då var jag även väldigt initiativtagande under studietiden och tog reda på vad jag behöver för att uppnå mina mål och min "drömkarriär".

Inom organisation och ledning har man också saknat mer praktisk kunskap om ex personalfrågor, marknadsföring, branschens programvaror, juridik samt praktik och arbetsmarknadsrätt. Redovisarna hade gärna också de haft mer praktik samt mer kunskaper om beskattningsfrågor, men konstaterar också att vissa saker kan man bara lära sig i arbetslivet.

Samhällsvetarna lyfter fram praktik och samarbete med företag, och olika möjligheter till att öva tillämpningen av den teoretiska kunskapen. Offentlig rätt och kännedom om lagstiftningen behövs för många jobb inom den offentliga sektorn men också inom privata. Excel är ett verktyg som många förväntats ha kunskaper att hantera, och gärna lärt sig mera om i studierna.

Jag hade önskat mera på konkret nivå. Mitt huvudämne var mänskliga rättigheter och teoretiskt hade jag bra kunskaper, samt hur man hittar kunskap men jag saknade färdigheter att använda mina kunskaper i praktiken, speciellt på en nivå av internationella relationer. (rättsvetenskaper)

Fastän det inte direkt är ett krav så skulle grundläggande kunskap i offentlig rätt - åtminstone förvaltningsrätt - vara något som ges mera vikt för samhällsvetare, eftersom det för antagligen många är den branschen man jobbar inom. Har i egna jobbet kunnat konstatera att kunskaper om (eller iaf kunskapen om) hur ramarna som lagstiftningen ger påverkar jobbet är viktiga, inte minst ur rättsskyddsperspektiv. (nationalekonomi)

Klyftan mellan universiteten och arbetslivet är enorm. I princip inga av de tekniska färdigheter jag lärde mig under studietiden har jag använt i arbetslivet. Utvecklingen snabbt framåt och sättet att se på inläring, metoder, tekniska färdigheter och programvara i arbetslivet ligger ljusår före vad som lärs ut i utbildningen. Utbildningen fokuserar mycket på forskning och forskningsmetoder, men fakta är att det är en väldigt liten bråkdel av de utexaminerade som slutligen sysslar med sådant. (nationalekonomi)

Mera kunskap i förvaltningsjuridik och finska. (offentlig förvaltning och - ledarskap)

Möjlighet att specialisera sig tror jag är ytterst viktigt; massproducerade magistrar skiljer inte åt sig på arbetsmarknaden, och tillför inte nödvändigtvis något nytt åt samhällets institutioner. Under min period vid ÅA stramades examensstrukturerna åt varje år, vilket möjliggjorde mindre och mindre specialisering för varje ny årskull. Detta är ett misstag, tror jag, som kommer att bekosta sig tydligt i framtiden. Jag förstår att det finns extern press för ÅA att snabbt utexaminera mängder studenter, men detta är skadligt för den intellektuella utvecklingen av landet och dess invånare. Behåll med andra ord bildningsidealet och ersätt inte det med ett New Public Management-aktigt ekonomiskt drivet ideal! (statskunskap & sociologi)

Det skulle vara bra att göra det obligatoriskt för statsvetare att läsa mer statistik, ekonomi eller juridik under studierna för att bredda kompetensen. (statskunskap & sociologi)

Respondenterna ombads värdera på skala 1 - 6 på vilket sätt de olika service- eller samverkansformerna stött arbetssökande och sysselsättning.

Praktik har stor betydelse för alla utbildningar. Utbytesstudier har också haft betydelse för de respondenter som har erfarenhet av detta och olika typer av volontärsarbete och projekt som inte ingår i studierna har betydelse. Examensarbetet ser inte ut att i sig haft effekter på arbetssökande och sysselsättning. Karriärvägledning ges som högst ett medelvärde om 3,5, medan svaren fördelar sig på hela skalan, och samhällsvetarna har i genomsnitt upplevt en något större nytta av karriärvägledningen än ekonomerna.

Tabell 4. Service- och samverkansformer i anslutning till studierna och hur de underlättat arbetssökande och sysselsättning. Medelvärden, skala 1: Inte alls – 6: Veldig mycket. N = 71

	Praktik	Utbytesstudier	Examensarbetet	Volontärsarbete vid sidan om	Karriärvägledning	Arbetslivssamverkan, mentorering
Rättsvetare	5,1	5	2,75	5	3,5	3,0
National-ekonomi, PM	5,3	5,3	3,5	5	2,7	4,3
Off. förvaltn., ledarskap	4,9	2	3,5	5,2	3,3	4
Sociologi, statskunskap	5,2	4,3	3,6	5,1	3	1,5
Infosystem	3,75	2,5	2,8	2	1,5	3,7
Internationell marknadsföring	5,25	2,6	3,2	3,25	3,25	4
National-ekonomi, EM	6	5,7	4,5	4,75	1,3	5
Organisation o ledning	4	3,7	3,6	4,6	2,5	4
Redovisning	4,5	3,2	2,8	3,8	1,7	2
EM	4,8	3,5	3,3	4,1	2,9	3,9
PM	5,1	4,5	3,4	5,1	3,1	3,4

Bedömningen av hur olika former av arbetslivssamarbete genererat nytta för arbetssökande och sysselsättning placerar sig på mitten av skalan, så följande fråga är, på vilket sätt arbetslivssamarbete ingått i utbildningen.

Enligt rättsvetarna har samarbete med arbetslivet varit rätt blygsamt, det handlar främst om frivillig praktik. Nationalekonomerna lyfter fram gästföreläsare, t.ex. alumner, enstaka fall av examensarbeten för uppdragsgivare samt valfri praktik. Några kommentarer:

Det gjorde det inte. När jag gick några strökurser i andra ekonomiska ämnen var det mera fokus på arbetsmarknaden och sysselsättning. Vissa föreläsare nämnde branscher och företag där alumner jobbade. Sånt här gör så att kopplingen till arbetslivet syns, och en studerande får impulser och indirekt vägledning.

Jag minns också att mina vänner som studerade tekniska ämnen fick en naturlig väg in i arbetslivet tack vare praktiken/examensarbetet. Allt sådant här saknades inom mitt ämne.

Inom offentlig förvaltning nämner man praktik samt gästföreläsare. Också statsvetarna lyfter fram praktik, medan kontakter till alumner och arbetsliv långt handhåfts av studentkår och föreningar samt egna initiativ.

Informationsvetarna upplever också att samarbetet med arbetslivet varit blygsamt. Praktik och gästföreläsare nämns av marknadsförarna och nationalekonomerna, men många nämner också arbete vid sidan om studierna som den enda arbetslivskontakten under studierna. I anslutning till avhandlingsarbete har man varit i kontakt med arbetslivet utanför akademien, och en mentor har varit ett värdefullt stöd. Inom organisation och ledning nämns karriärvägledning, praktik och gästföreläsare. Redovisarna nämner gästföreläsare inom kurser och lyfter ämnesföreningens engagemang för att ordna studiebesök och evenemang.

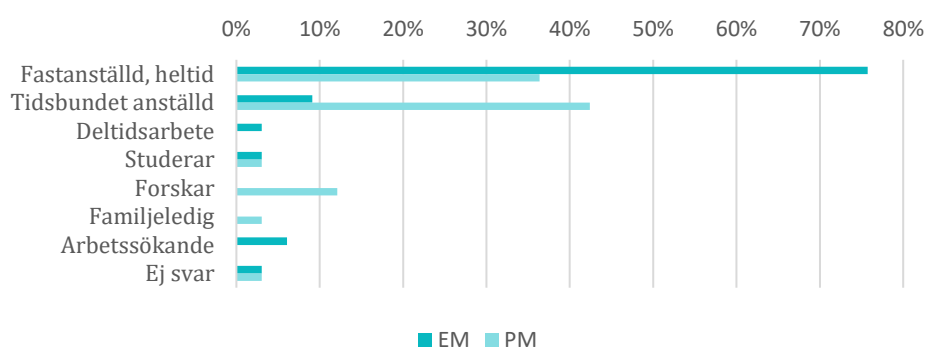
Hur tänker man då att samarbete med arbetslivet kunde utvecklas? Ekonomerna önskar att man i högre grad använder sig av de verktyg som redan finns – gästföreläsningar, exkursioner, konkreta case från branschen, projekt med arbetslivet, gemensamma seminarier, rekryteringsevent, alumniverksamhet, mentorering och praktik, gärna obligatorisk sådan. I flera kommentarer lyfter man fram betydelsen av att utbildningen tar ett starkare grepp om samverkan, då de erfarenheter man nu har till stor del är beroende av föreningarnas initiativ och engagemang.

Samhällsvetarna föreslår obligatorisk praktik men lyfter också fram utmaningarna med dels att hitta relevanta platser, dels den ekonomiska biten då praktikantlönen ofta är lägre än vad man får för andra sommarjobb. Gästföreläsare, projektsamarbeten, examensarbeten, studiebesök, nätverkande är exempel på samsamarbetsformer man kunde stärka. Flera lyfter också fram vikten av att få en inblick i arbetslivets förväntningar på kunskaper och färdigheter, och hur arbetsmarknaden för olika områden ser ut t.ex. genom alumner som berättar om sin karriärväg.

Det vore säkert bra för utbildningslinjen att erbjuda mer alumnkontakt, t.ex. genom gästföreläsningar och seminarier. I mitt ämne är det mycket otydligt vad man kan jobba med, eftersom man får en generalistutbildning, och kontinuerliga exempel av detta under utbildningen vore bra. Men universitetsexamina ska inte vara arbetslivsstyrda - det är framtidens magistrar som skapar nya branscher, inte förstärker gamla. Ytterst viktigt att betona hur studenterna ska ges möjlighet att tänka utanför lådan, och inte rikta sig in på direkta från-utbildning-till-jobb-till-pension-"pipelines". Om inte de nyskapar, så vem ska göra det?

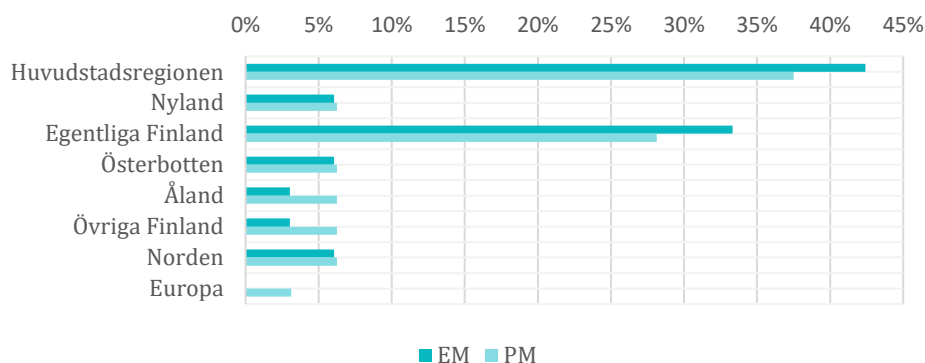
Skulle man göra samma val om man nu skulle inleda sina studier? Två tredjedelar av samhällsvetarna och hälften av ekonomerna svarar ja på frågan. De som svarar nej skulle främst ha gjort andra val i form av inriktningar, biämnena, praktik och utbytesstudier. Inom bägge magisterprogrammen finns också kommentarer om hur utbildningen förändrats under de senaste åren, dels p.g.a. av personalförändringar men också utbildningsstrukturella förändringar som påverkat utbildningen till det bättre.

Knappt en tredjedel av samhällsvetarna och knappt en fjärdedel av ekonomerna har haft arbetslösa perioder under sin första tid efter examen, drygt fem månader i genomsnitt.

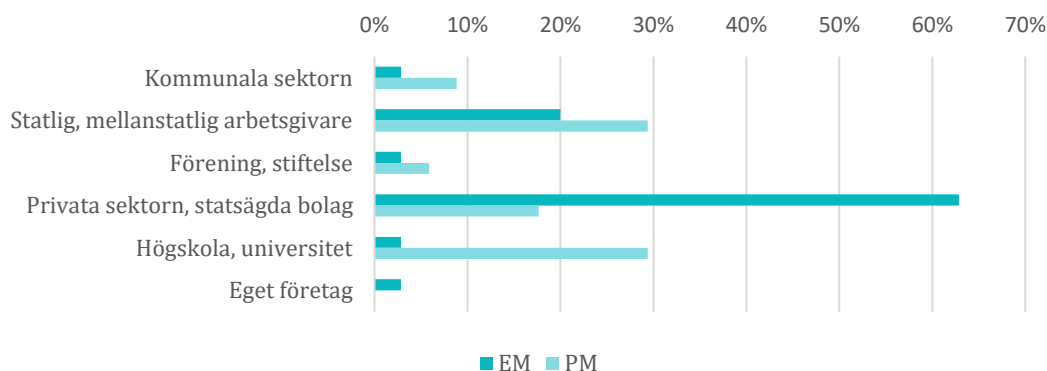
Figur 16. Sysselsättningssituation per september 2021. FSE, N: 69

En betydligt större andel av ekonomerna har tillsvidareanställningar ett år efter examen medan de tidsbundna anställningarna via projekt och vikariat inleder karriären för större delen av samhällsvetarna. De senare nämnda har också till större andel lockats av forskarbanan. Familjelediga är mycket få, så också de som valt att studera vidare. Arbetslöshetsgraden bland respondenter från FSE är per september 2021 knappt 3%.

Figur 17. Region för arbetsplatsen per september 2021.

Knappa hälften av respondenterna från FSE arbetar i södra Finland, Nyland och huvudstadsregionen. En tredjedel av ekonomerna och drygt en fjärdedel av samhällsvetarna jobbar i Egentliga Finland medan 6% av såväl ekonomer som samhällsvetare sysselsatts i Österbotten.

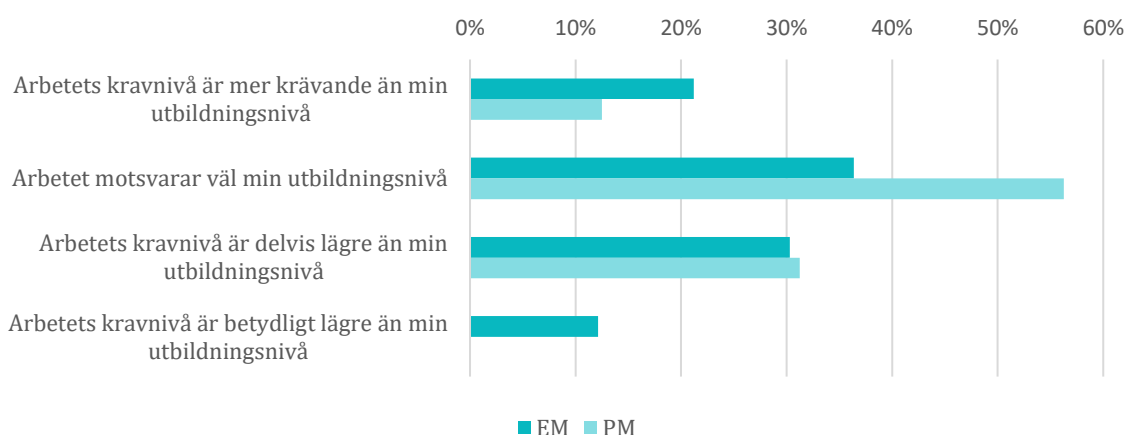
Figur 18. Arbetsgivare per september 2021, FSE

Det är staten och den privata sektorn som sysselsätter de nytexaminerade ekonomerna och samhällsvetarna, och grafen speglar anställningsförhållandet – ekonomerna som i betydligt högre grad är fastanställda ett år efter examen återfinns till över 60% inom privata sektorn medan samhällsvetarna som i högre grad är tidsbundet anställda är engagerade via universitet och högskolor eller för statliga eller mellanstatliga arbetsgivare. Kommunala sektorn står för en mindre andel av arbetsplatserna.

Ekonomerna jobbar bland annat som Junior Consultant, Key Account Manager, Sales Manager, Projektkoordinator, Digital Marketing Specialist, Sales specialist, Låneassistent på bank, Innehållsmarknadsförare, Marknadsförings- och försäljningskoordinator, Överaktuarie Ekonomiansvarig, Skattekonsult, Volontärkoordinator, Journalist, HR trainee, Corporate Credit, Skatterevisor, Anti Financial Crime Specialist, Analytiker, Junior Controller.

Samhällsvetarna jobbar som Adviser, Arbetslöshetsunderstödsrådgivare, Kommunikationsassistent, Projektassistent, Rådgivare, koordinator, Överaktuarie, Reporter,

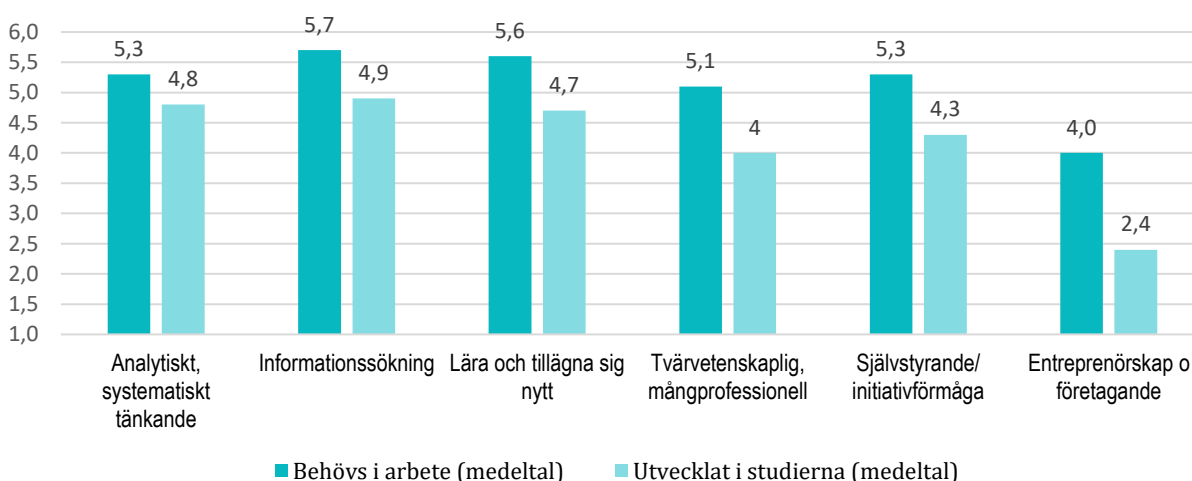
Förmånshandläggare, Planerare, Kundservicerådgivare, Specialmedarbetare, Riksdagsassistent, Journalist, Utvecklingschef, Lärare, Utbildningsplanerare, Forskningsassistent, Specialsakkunnig, Verksamhetskoordinator, Sakkunnig projektforskare, Medlemsansvarig.

Figur 19. Hur väl motsvarar ditt nuvarande arbete din universitetsutbildning? FSE, september 2021

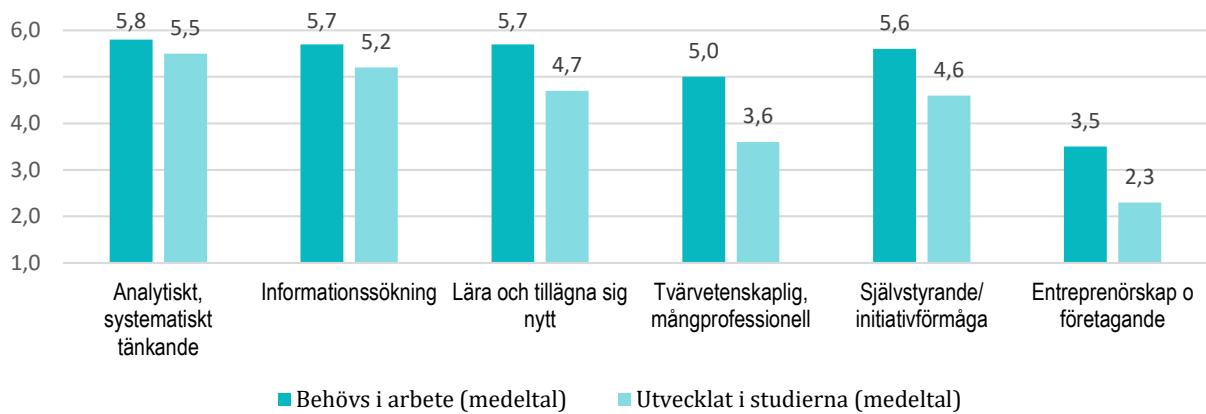
Enligt respondenternas egna subjektiva bedömningar anser ca 2/3 att arbetet motsvarar väl eller är på en mer krävande nivå än utbildningen och ca 30% av respondenterna från utbildningsområdena anser att kravnivån är på en delvis lägre nivå än utbildningens nivå. Av de utexaminerade från FSE använder 58% av samhällsvetarna och 56% av ekonomerna kontinuerligt det kunnande utbildningen utvecklat i sitt arbete, andelen som använder dessa litet eller delvis är 39% för samhällsvetarna och 29% av ekonomerna medan andelen som svarar "inte mycket" utgör 3% av samhällsvetarna och 15% av ekonomerna.

Hur viktiga upplever utexaminerade från FSE att finansieringsmodellens sex arbetslivsfärdigheter är i arbetslivet, och hur väl anser de att utbildningen utvecklat dem? Resultaten presenteras separat för samhällsvetare och ekonomer.

Figur 20. Hur viktiga är dessa färdigheter i arbetet och hur väl utvecklade studierna dessa. Skala 1-6, där 6: Mycket viktiga / I hög grad och 1: Inte alls viktiga/Inte alls. Medeltal, FSE/ EM

Samhällsvetarna ger följande bedömning av arbetslivsfärdigheternas vikt i arbete och utveckling under studierna

Figur 21. Hur viktiga är dessa färdigheter i arbetet och hur väl utvecklade studierna dessa. Skala 1-6, där 6: Mycket viktiga / I hög grad och 1: Inte alls viktiga/Inte alls. Medeltal och median, FSE/ PM

Det är inga större skillnader mellan hur samhällsvetare och ekonomer upplever att de sex arbetslivsfärdigheterna utvecklats under studierna i relation till hur viktiga de är i arbetslivet. Ekonomerna ger något högre medelvärde på vikten av det entreprenöriella kunnandet i arbetslivet medan samhällsvetarna i högre grad betonar vikten av analytiskt och systematiskt tänkande och den självstyrande förmågan, färdigheter som de också upplever utvecklats i studierna. Ekonomerna upplever att de i högre grad utvecklats tvärvetenskaplig och mångprofessionella färdigheter i sina studier medan samhällsvetarna i högre grad utvecklats färdigheter i informationssökning. Skillnaderna är dock små.

Avslutningsvis några hälsningar från samhällsvetarna:

Tack ÅA och föreningslivet!

Nuvarande trender i utbildningspolitik, speciellt de mer ekonomiskt inriktade, är skrämmande. Utbildning blir alltmer en fråga om siffror, genomströmning, massexamination och kvantitativt tänkande. Universitetet måste kämpa emot detta: vi behöver mångkunniga personer med excentriska examina och kunskaper! Världen runt om styrs av effektivitetstänkande och människans objektifiering till en produkt och en producent, låt universitetet vara en av de få frihamnar från detta.

Tack för högkvalitativ utbildning!

Och från ekonomerna:

Governance of Digitalization have been good programme for my classmates with 3-5 years of IT expertise but with no master degree or business management degree. Therefore, the GoD degree feels like an MBA degree for skilled IT people wanting to move to business analytics field or to management of analytics.

Arbetsforums enkätresultat har alltid hjälpt mig, så hoppas mina svar kan hjälpa er nu! Allt gott.

Tack ÅA för att ni gav mig en bra utbildning och en fin studietid!

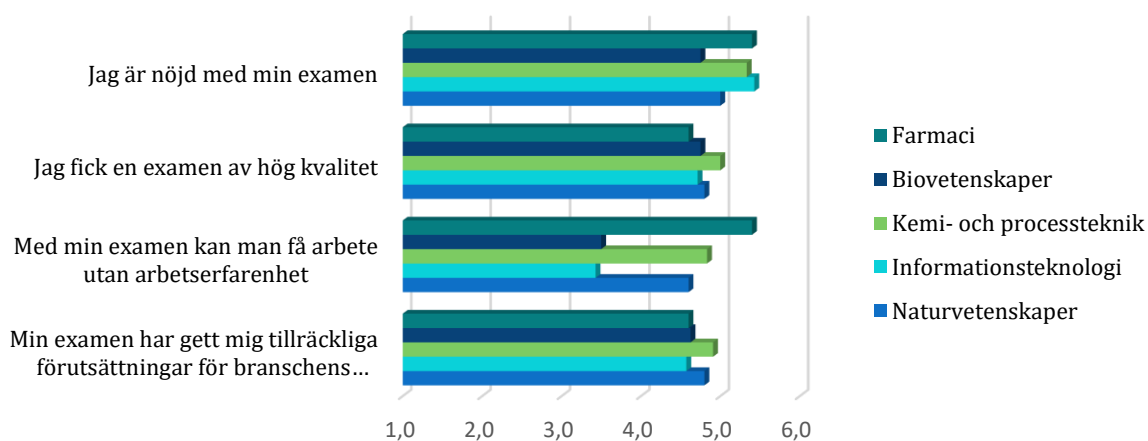
Tack för en bra utbildning och engagerade lärare!

Satsa på utbildningsnivån. Finland behöver duktiga och motiverade unga!

1.6. Fakulteten för naturvetenskaper och teknik

I sysselsättningsuppföljningen av utexaminerade 2020 deltog totalt 38 respondenter från FNT. Naturvetarna är fem till antalet från fyra olika huvudämnen, informationsteknologerna är sju varav tre avlagt enbart magisterexamen: två från engelskspråkiga magisterprogram. Farmaceuterna är också de fem. Diplomingenjörer från programmen inom kemi- och process är tolv. Tre av dessa har avlagt enbart magisterexamen vid ÅA, två inom energiteknik och en inom engelskspråkigt magisterprogram. Biovetarna är nio, och en av dem har avlagt enbart magisterexamen. Sex av respondenterna anger en examen från tidigare och det handlar i de flesta fallen om en lägre högskoleexamen, från yrkeshögskola eller Bachelors degree.

Först några påståenden om utbildningens kvalitet.

Figur 22. Påståenden om utbildningen. Skala 1: Helt av annan åsikt - 6: Helt av samma åsikt. FNT, n: 38

Respondenterna från FNT är nöjda med sin examen, medelvärdena är över fyra och för tre av utbildningarna över fem. De anser likaså att de fått en utbildning av hög kvalitet, och här ger diplomingenjörerna från kemi- och processtekniken det högsta värdet. Farmaceuterna har goda erfarenheter av att få arbete utan arbetserfarenhet, medelvärdet är över fem, medan biovetarna och informationsteknologerna inte i lika hög grad instämmer med påståendet. Examen har gett tillräckliga förutsättningar för branschens arbetsuppgifter, det anser alla respondenter, och medelvärdena av de olika programmens svar finns inom gaffeln 4,5 - 4,9.

Följdfrågan lyder, hur man som nyutexaminerad upplevt mötet med arbetslivet, och respondenterna får fritt kommentera. Nedan ett plock.

Trevlig taktändring från studierna. Tydligare rutiner behövdes :) (naturvetenskap)

Jag blev lite förvånad hur mycket jag egentligen kunde om programmering. Jag förstod begrepp och "best-practices" och kunde sköta de uppdrag jag fick. (informationsteknologi)

Mycket krävande, men överkomligt. Efter 2 år i arbetslivet börjar jag snart bli nöjd men mina prestationer. (informationsteknologi)

Jag tyckte det var trevligt att bli utexaminerad och få börja jobba, även om jag blev utexaminerad i början av en pandemi där många industrier hade satt sin rekrytering på paus. (kemi- och processteknik)

Det mesta är annorlunda än utbildningen, men utbildningen gav förutsättningarna att tänka och utföra jobben som kommer emot i arbetslivet (kemi- och processteknik)

Som att man inte vet någonting. Efter en tid insåg man att man inte vet någonting. (kemi- och processteknik)

Som farmaceut får man genast jobb, för det finns för lite arbetskraft, men jag kommer inte att få det jobb jag strävar efter med bara farmaceutexamen. (farmaci)

Det finns en del intressanta möjligheter, speciellt när man tänker lite utanför boxen. (biovetenskap)

Examen gav mig nyttiga kunskaper för arbetslivet. Flesta arbetsgivare söker efter arbetserfarenhet och praktik + examensarbete hjälpte i dessa. (biovetenskap)

Har haft svårt att komma in i arbetslivet inom min egen bransch vilket gör det svårt att uppskatta arbetslivet och nyttan med min studieinriktning. Konkurrenten är ofta hård och arbetsplatser går ofta till doktorer eller människor med årtal av erfarenhet. Språkraven på arbetsplatserna kan också vara stränga. (biovetenskap)

Finns det kunnande man upplevt att man behövs i arbetet eller som arbetsgivaren förväntar sig och som inte ingått i studierna? Praktik och praktiska tillämpningar lyfts fram men också vikten av att hänga med:

It-branschen uppdaterar sina verktyg med hård fart och det kräver ha pulsen på vad som används. Jag är väldigt tacksam av programmeringskurserna på magisternivån som jobbade med debugging, react och djan

Farmaceuterna skulle gärna lärt sig mera om kundarbete, riskmedicinering, kontakter med myndigheter, inköp men också om arbetsmarknaden utanför apoteken och hur man söker jobb. Kemi- och processteknologerna skulle gärna lärt sig något om industrins roll i samhället, hur bolag fungerar, det sammanhang man kommer in i. Projektplanering, rapportskrivande, processsimulering, men också de program som används i arbetslivet. Biovetarna skulle gärna haft mer praktiska övningar, bioinformatik, men också om de verktyg som används på arbetsmarknaden, om praktikmöjligheter och om arbetsmöjligheter inom industrin.

Akademien erbjuder en del service- och samverkansformer inom studierna men studerande har också en del engagemang utom studierna. Hur bedömer respondenterna att dessa varit till nytta i arbetssökande och sysselsättning?

Tabell 5. Service- och samverkansformer och hur dessa underlättat arbetssökande och sysselsättning. Medeltal, skala 1-6 där 1: Inte alls, 6: Väldigt mycket

	Praktik	Utbytesstudier	Examensarbetet	Volontärarbete utom studier	Karriärvägledning	Arbetslivskontakter samverkan
Naturvetenskaper	5,0	-	4,0	3,0	5,0 (<5)	4,0
Informationsteknologi	4,4	5 (<5)	3,3	4,2	1,8	4,6
Kemi- och processteknik	4,3	3,4	5,0	4,4	3,0	4,6
Biovetenskaper	5,4	4,3	4,7	4,2	4,4	3,3
Farmaci	6,0	1,0	2,4	1,7	2,0	3,8
FNT	4,9	3,4	4,1	3,9	3,1	4,2

Praktiken har medfört stor nytta för respondenter inom alla utbildningsinriktningar, inom kemi- och processtekniken har också examensarbetet haft stor betydelse. Frågan om arbetslivskontakter och samverkan blir intressant med tanke på utvecklingsarbete inom akademien, och som vi ser av svaren så har det också haft en betydelse för arbetssökande och sysselsättning. Lite nyfiken på vilken form av samverkan som avses föranleder en öppen fråga där respondenterna får kommentera, och också ge förslag på hur arbetslivssamarbete kunde stärkas om det är så att man anser att det kunde behövas.

Naturvetarna berättar,

Ibland, kanske för sällan, hölls seminarier där några från arbetslivet som studerat ämnet eller motsvarande ämne kom och berättade om deras upplevelser och om projekten de höll på med på arbetsplatserna samt deras synpunkter om vad som har hjälpt dem mest från studietiden. Sådana tillfällen skulle absolut kunna vara flera.

Även praktik var möjlig att göra men det var väldigt utmanande att hitta praktikplatser utanför universitetet.

Det finns bra möjligheter att göra exempelvis examensarbeten i samarbete med något företag.

Via undervisningspraktiken

Utvecklingsförslag är mera projekt med olika företag, kanske flera företagsbesök och föreläsningar från representanter från olika företag och arbetsplatser.

Informationsteknologerna nämner projektkurs, praktik samt sommarjobb och arbete vid sidan om studierna som exempel på samverkan. Utvecklingsförslag är

Projektkursen är en bra chans att få foten in till ett företag.

Det ordnas ofta hackathons inom arbetslivet i det syftet att man får ett problem som man har fria händer att göra en snabb men fungerande prototyp under några dagar. Här kunde man skapa projektgrupperna så att både arbetserfarna och studeranden kunde jobba tillsammans på olika problem.

Mer utrymme för kreativa praktiska projekt, entreprenörskap, och projektkurser. Mindre teori.

Jag skulle gärna se att kurser började med praktik istället för teori.

Farmaceuterna lyfter fram praktiken, och föreslår studiebesök, gästföreläsare och överlag mer samarbete med läkemedelsindustrin.

Kemi- och processteknologerna nämner gästföreläsare, exkursioner, samarbete i anslutning till examensarbeten. Ämnesföreningens Asinda aktiviteter för nätverkande med företag och karriärkvällar nämns i flertalet kommentarer och i positiva ordalag.

Biovetarna skriver om praktik, företagsbesök, gästföreläsningar och också karriärkvällar med alumner via ämnesföreningen. Mer praktik efterlyses, som ett bra sätt att knyta kontakter till arbetslivet.

Praktiker är viktiga, sant konkreta exempel på vad folk jobbar med samt fokus på hur man kan hitta sin alldeles egen väg.

Mer samarbete med olika företag så att studenter kan utöka kontakter i arbetslivet utanför akademiska branschen.

Studiebesök på läkemedels- och bioföretag. Föreläsare från dessa. Gruppledare från ÅA's forskning som berättar om sina områden och projekt.

Nästan 70% av respondenterna skulle göra samma val. Det man skulle gjort annorlunda är i något fall annan inriktning men i de flesta fall handlar kommentarerna om biämnena, val av kurser vid andra universitet, praktik och utbyten. I några kommentarer nämns studielivet som ett starkt argument för ÅA men som också haft inte enbart positiva effekter på studietakten. I ett par kommentarer nämns också svårigheten med att få jobb.

Sysselsättningssituation (FNT)

Figur 23. Sysselsättningssituation per september 2021. FNT, (N: 37)

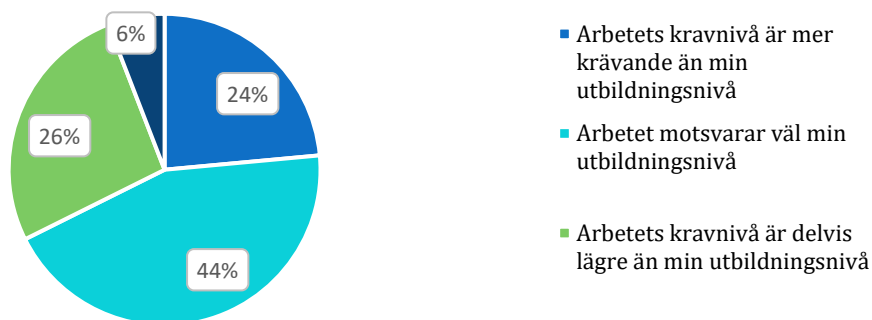
Av respondenterna är 86% i arbete, 8% studerar och 5% är arbetsökande per september 2021. Arbetslösa perioder under sitt första år i arbetslivet har 30% av respondenterna erfaren, i medeltal i 5,3 månader. Två tredjedelar av respondenterna har hittat arbete före utexamineringen.

Naturvetare jobbar som lab-operatör, geolog, doktorand, ämneslärare, försäkringsmatematiker. Informationsteknologerna jobbar som IT-lektor, IT-konsult, Project Manager, Application developer trainee, Process Automation Developer, Software Specialist, Software Developer. Farmaceuterna jobbar alla som farmaceuter. Kemi- och processteknologerna jobbar som Project controller, Area Sales Manager, forskare, processingenjör, Training Simulator Engineer, skifteschef, processingenjör, -specialist, Forming and Welding Specialist, Process Development Technician, Process design engineer. Biovetarna jobbar som Sustainability and sales specialist, produktspecialist, doktorand/forskare, säljsrepresentant inom branchen, laborant, miljökonsult, projektassistent.

Inom den privata sektorn och statsägda bolag jobbar 68% av respondenterna och närmare 20% inom universitet och högskola. Kommunala sektorn sysselsätter 8% medan den statliga sektorn sysselsätter 3%. Lika stora andelar, 41% av respondenterna, har hittat jobb i södra Finland som inom Egentliga Finland, medan 15% jobbar i Österbotten och 3% i övriga Finland.

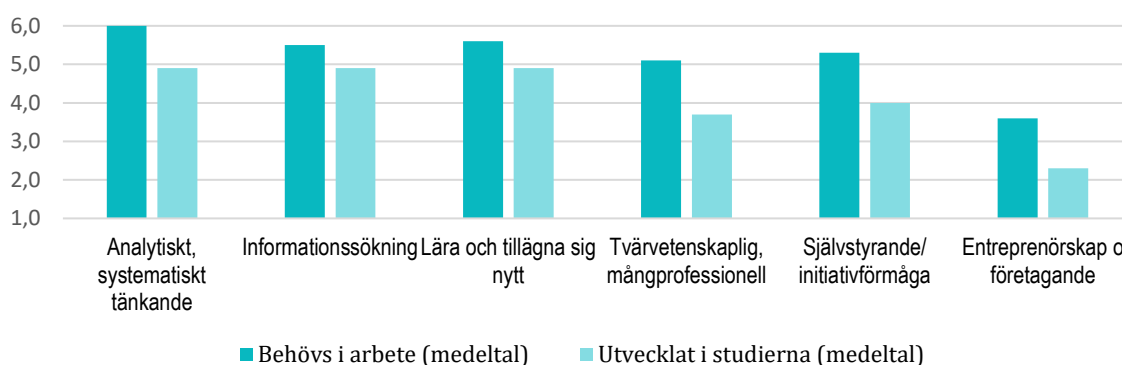
Drygt 63% av respondenterna använder sig kontinuerligt av det kunnande man utvecklat i studierna och 34% anger att man delvis har användning för det i sitt arbete.

Följande fråga handlar om arbetets kravnivå, och hur väl man anser att det arbete man gör motsvarar utbildningen.

Figur 24. Hur väl motsvarar ditt nuvarande arbete din universitetsutbildning? FNT.

Frågan om hur arbetets kravnivå motsvarar utbildningen besvaras utgående från respondenternas subjektiva bedömning, och svaret påverkas av egna karriärmål och förväntningar. Vi ser att 68% av respondenterna anser att arbetet motsvarar väl eller är på en mer krävande nivå, drygt en fjärdedel anser att arbetet är på en delvis lägre nivå medan 6% anser att kravnivån är på en betydligt lägre nivå.

Figur 25. Arbetslivsfärdigheter. Hur viktiga är de i arbetslivet och hur väl utvecklade studierna. Skala 1-6, där 1: Inte alls viktiga/Inte alls, 6: Mycket viktiga, I hög grad. FNT, n=37

Färdigheter för analytiskt, systematiskt tänkande upplevs som den viktigaste arbetslivsfärdigheten av de sex färdigheter som följs upp i finansieringsmodellen, och studierna utvecklar den färdigheten inte helt så mycket som den behövs i arbetslivet enligt respondenternas bedömning. Å andra sidan är en bedömning säkert svår att göra, då sammanhangen är andra. Också de övriga färdigheterna visar sig vara mycket viktiga i arbetslivet. Störst skillnad mellan behovet och hur studierna utvecklat respektive färdighet ser vi när det handlar om den tvärvetenskapliga förmågan och färdigheten att arbeta i mångprofessionella team. Också förmåga till självstyrning och initiativ har visat sig behövas mer i arbetslivet än vad studierna utvecklade. Skillnaden är samma när det handlar om entreprenörskap och företagande, och till skillnad från övriga fakulteter har respondenterna från FNT upplevt ett rätt stort behov av entreprenoriellt tänkande i arbetslivet.

Avslutningsvis några hälsningar

Tack för ert kontinuerliga arbete med dessa undersökningar, de var till stor hjälp då jag själv studerade!

Satsa på ämnesföreningarnas egna klubblokaler! En egen klubblokal medför mer än en gemensam.

Tack för studieåren!

2. Utexaminerade 2016, fem år efter examen

Karriäruppföljningen fem år efter examen genomförs på samma sätt vid landets alla universitet. Alumnerna inbjuds att delta i undersökningen via brev och sms i september och tillställs en påminnelse per brev jämte pappersblankett ett par veckor senare. En andra påminnelse sänds per sms, e-post eller brev till respondenterna i november. Svarstid var t.o.m. sista december 2021.

Under 2016 utexaminerades 578 magistrar och kandidater med slutexamen från Åbo Akademi. Av dessa har 235 alumner svarat på enkäten, en femtedel av dem via pappersblankett, de övriga har besvarat den elektroniska blanketten. Svarsprocenten är 41%.

Av respondenterna är 67% kvinnor och 33% män. Medelåldern vid utexamineringen är 28,8 år. Sex procent är av utländsk nationalitet, att jämföra med 2% i ettårsuppföljningen ovan, men ändå fortsättningsvis betydligt lägre än andelen utexaminerade av annan nationalitet än finländsk, 15% (källa: vipunen.fi).

Tabell 6. Respondenter enligt utbildningsområde, %

Utbildningsområde	%
Humanistisk	18
Pedagogisk	24
Ekonomisk	16
Naturvetenskaplig	14
Psykologisk	4
Teknisk	6
Teologisk	3
Hälsovetenskaplig	2
Samhällsvetenskaplig	10
Farmaceutisk	4

Åtta procent av respondenterna har avlagt en kandidatexamen, övriga en magisterexamen. Medianantagningsåret är 2010, 69% har en studietid som är max sex år. Knappt en tredjedel av respondenterna har avlagt andra yrkesinriktade examina eller kandidat- eller magisterexamen på högskolenivå förutom den högskoleexamen som avlades 2016. Sex procent av respondenterna har avlagt en examen till under tiden efter utexamineringen och fram till tiden för undersökningen, en lika stor andel har avlagt studier med tanke på en annan högskoleexamen, nio procent har deltagit i yrkesinriktad specialistutbildning eller behörighetsgivande utbildning och sju procent av respondenterna har avlagt kurser för forskarstudier. Knappt en tredjedel har deltagit i kortare utbildningar och kurser medan 40% av respondenterna anger att de inte deltagit i utbildning.

Då antalet respondenter för de olika utbildningsinriktningarna är få kommer rapporteringen här att fokusera på ÅA-gemensamma resultat samt respondenternas skriftliga respons. För en information som är mer anpassad enligt utbildningsprogram rekommenderas ett besök på [Vipunen.fi](https://vipunen.fi), [Universitetsutbildning > Karriäruppföljning](#), direktlänk:

<https://vipunen.fi/sv-fi/universitet/Sidor/Uraseuranta.aspx>

Här kan läsaren smidigt kan välja data utifrån eget intresse (till exempel universitet, enkätår, utbildningsområde, -nivå och -benämning). Ett val av flera enkätår (ex 2020 och 2021 för utexaminerade 2015 och 2016) ger en mer heltäckande bild än om man väljer endast ett enkätår.

2.1. Sysselsättningssituation

Sysselsättningsgraden är 88%, och 65% av respondenterna har permanent heltidsanställning, att jämföra med 52% för utexaminerade 2020, och 16% arbetar med tidsbundna kontrakt. Företagare är 2% av respondenterna, 3% är arbetssökande och 7% familjelediga.

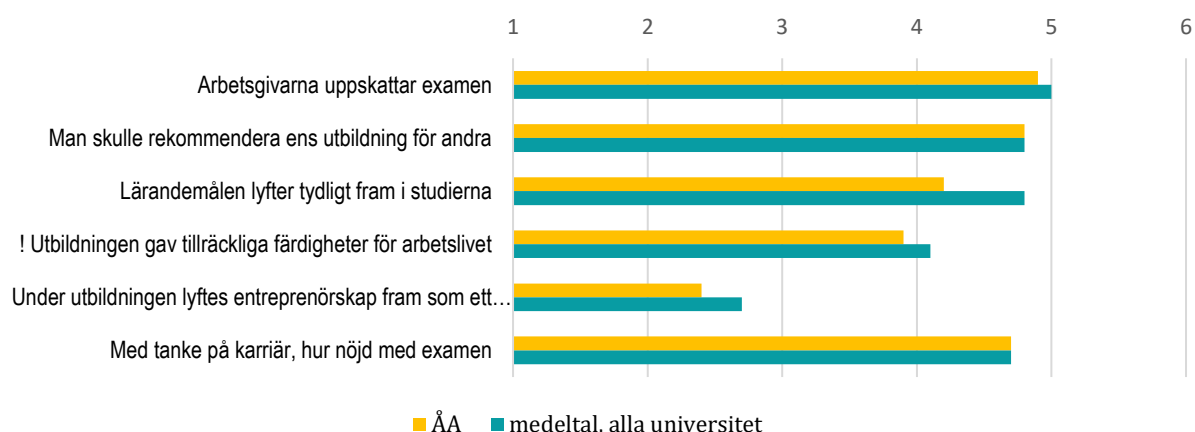
Av respondenterna har 37% varit anställda av samma arbetsgivare eller som företagare sedan utexamineringen och 43% har, trots flera olika arbetsgivare och visstidsanställningar, inte haft nämnvärda avbrott i karriären. Andelen som anger att de haft flera olika arbetsuppgifter eller -uppgifter med avbrott för studier, arbetslöshet eller annat är 15%, och 2% av respondenterna anger att de i huvudsak varit utanför arbetskraften p.g.a studier eller föräldraledigheter. Knappt en tredjedel, 31%, har haft en arbetsgivare under de första fem åren och 34% har haft två arbetsgivare. Två procent har sin huvudsakliga inkomst från arbete som företagare/frilans och ytterligare 13% gör frilansuppdrag vid sidan om sitt arbete. En tredjedel av respondenterna har erfarenhet av arbetslöshet och permitteringar, och majoriteten av dessa i max. tre månader. En lika stor andel, 33%, har varit borta från arbetslivet p.g.a. familjeledigheter.

En tredjedel av respondenterna jobbar inom den kommunala sektorn, 22% inom större företag (fler än 250 anställda), 15% inom mindre eller medelstora företag, 8% inom stiftelser, församlingar eller motsvarande organisationer och 13% är anställda vid universitet. En andel om 28% arbetar med undervisning och fostran, 17% har kund-/klientarbete. Forskning, lednings- eller chefsuppgifter samt planering, utveckling och förvaltning utgör huvudsakliga arbetsområden för 9% vardera, totalt 27% av respondenterna. En tredjedel, 33%, positionerar sig som experter, 41% som tjänstemän medan 8% anger förmansposition och 2% en position inom högsta ledningen på sin arbetsplats.

Högskoleexamen var ett krav för nuvarande arbete för 66% av respondenterna. Det nationella medelvärdet på samma fråga är 60%. Respondenterna bedömer att de har ett arbete vars kravnivå väl motsvarar utbildningsnivån, 60% instämmer med påståendet, därtill en andel om 21% som instämmer delvis.

2.2. Om utbildningen

Vi ställer några påståenden om utbildningen

Figur 26. Hur nöjd är du med utbildningen? Svar i medeltal, skala 1-6, där 1: helt av annan åsikt, 6: helt av samma åsikt. n=229. Medelvärde, Åbo Akademi samt nationellt medelvärde från alla universitet (vipunen.fi)
! = indikator i finansieringsmodellen

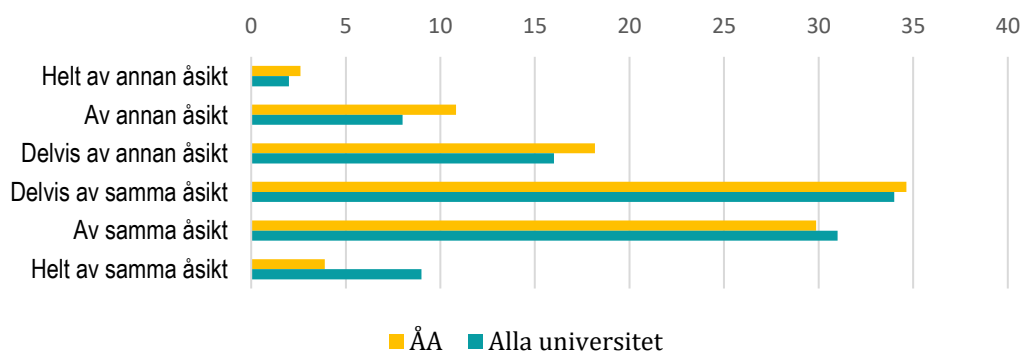
Hur nöjda är våra utexaminerade med sin utbildning? En del av frågorna i grafen ovan är indikatorer i universitetens finansieringsmodell. Medelvärdet för ÅAs del är 4,15 att jämföra med det nationella medelvärdet om 4,35. Att jämföra med nationella värden är kanske inte det smidigaste då det i ett medelvärde ingår resultat från såväl mångvetenskapliga universitet som universitet specialiserade på ett eller några få vetenskapsområden men kan ändå ge en indikation på Åbo Akademis situation i jämförelse med andra i universitetens finansieringsmodell. För den som närmare vill bekanta sig med andra universitets resultat hänvisas till ovannämnda vipunen.fi.

Som vi ser från grafen ovan är det inte stora skillnader i medelvärden. Den största skillnaden ser vi i svaret på frågan om lärandemålen. Skillnaden till det nationella medelvärdet är högre än året innan, då ÅAs medelvärde var 4,1 mot 4,2 nu, medan det nationella värdet då var 4,2 mot 4,8 nu. Skillnaden i medelvärde i svaren på den första frågan – Arbetsgivarna uppskattar examen – är samma men nu omvänd i jämförelse med utexaminerade 2015; det nationella medelvärdet är något högre än för ÅA. Skillnaden är dock liten.

Den fråga som starkt påverkar medelvärdet är frågan om hur entreprenörskap lyfts fram som ett alternativ under utbildningen. Om denna fråga exkluderas är medelvärdet av svaren på frågan om nöjdhet 4,5 (ÅA) respektive 4,7 (alla universitet), d.v.s. mer i linje med medelvärdet för de andra frågorna. Som frågan är ställd handlar det alltså inte om entreprenöriella färdigheter, det vi kallar inre företagsamhet, utan på vilket sätt olika möjligheter till egen försörjning och att helt eller delvis försörja sig via företagande lyfts fram under utbildningen. Knappa 18% av respondenterna så har också erfarenheter av att jobba på frilansbasis eller som företagare men endast 2% av alla respondenter anger att största delen av inkomsten kommer via det egna företagandet, medan 13% gör frilansarbeten sporadiskt men inte som huvudsaklig inkomstkälla.

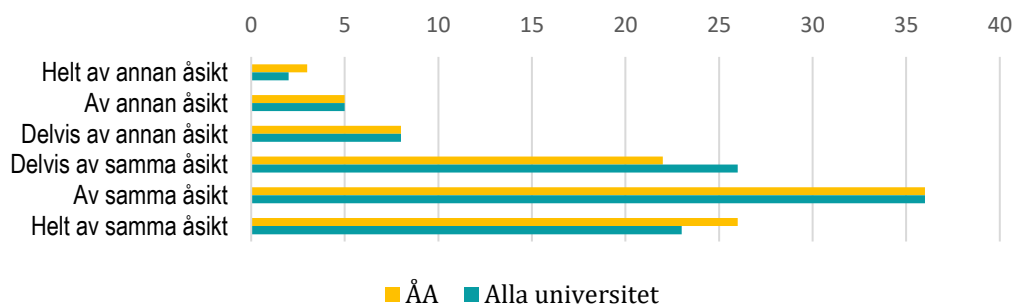
2.3. Färdigheter

En av finansieringsmodellens indikatorer är, om utbildningen gett tillräckliga färdigheter för arbetslivet. Respondenterna besvarar frågan med fem års perspektiv. Skillnaden mellan ÅAs medelvärde och det nationella är inte stor, 3,9 respektive 4,1.

Figur 27. Utbildningen gav tillräckliga färdigheter för arbetslivet, skala Helt av annan åsikt – Helt av samma åsikt. ÅAs svarsfördelning i jämförelse med nationell svarsfördelning av alla universitet, svar i procent (Vipunen).

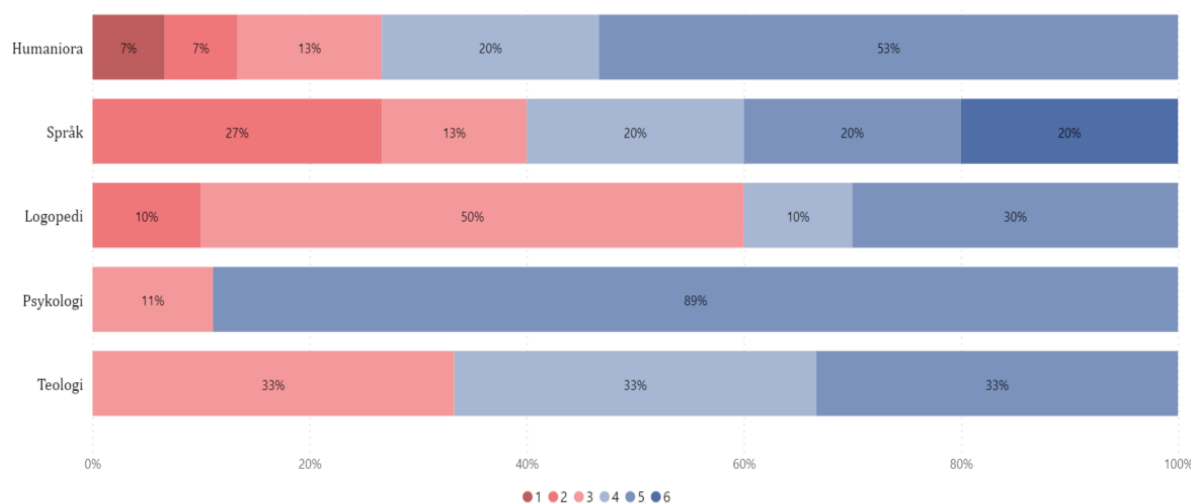
Tyngden i svarsfördelningen finns på övre delen av skalan, så också bland respondenter från Åbo Akademi, samtidigt som andelen respondenter från ÅA som helt instämmer med påståendet är 4% mot 9% av respondenter från alla de finländska universitetet. Som följande ställer vi frågan om respondenterna kan utnyttja de kunskaper och färdigheter man lärt vid universitetet.

Figur 28. Man kan utnyttja de kunskaper och färdigheter man lärt vid universitetet. Skala Helt av annan åsikt – Helt av samma åsikt. ÅAs svarsfördelning i jämförelse med nationell svarsfördelning av alla universitet. Källa: Vipunen.

Respondenterna ger medelvärde 4,6 på påståendet om man kan utnyttja de kunskaper och färdigheter man lärde sig vid universitetet, och följande påstående – om arbetets kravnivå väl motsvarar universitetsexamen - ges samma värde, 81% av respondenterna ger ett svar med positiv vikt, och 60% instämmer eller instämmer helt.

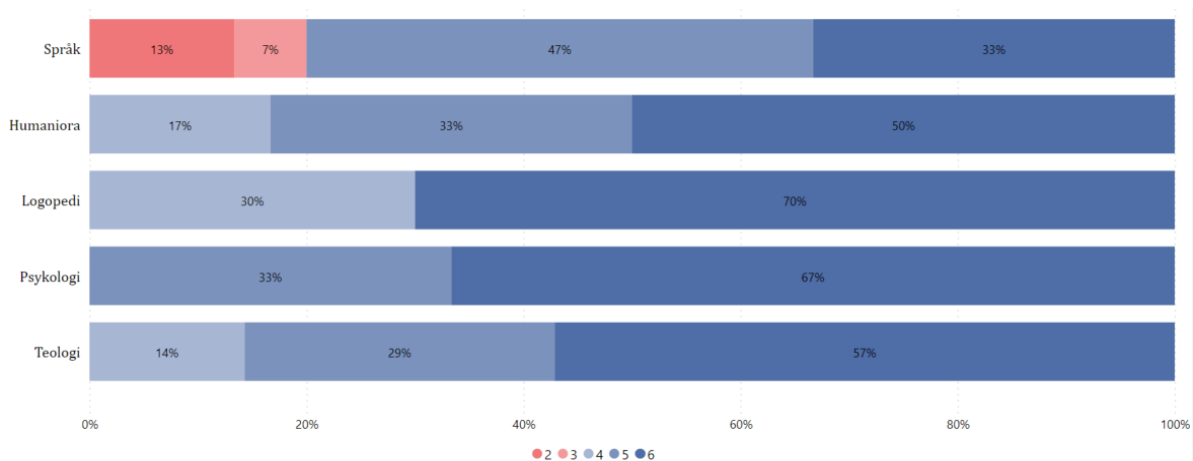
Frågorna öppnas fakultetsvis.

Figur 29. Utbildningen gav tillräckliga färdigheter för arbetslivet. FHPT, n = 55. Skala 1: Helt av annan åsikt, 6: Helt av samma åsikt. Grafik: Dennis Enberg

De utexaminerade från FHPT upplever sig i hög grad ha fått tillräckliga färdigheter för arbetslivet, bland logopederna är åsikterna mera delade, och 50% av logopederna är delvis av annan åsikt.

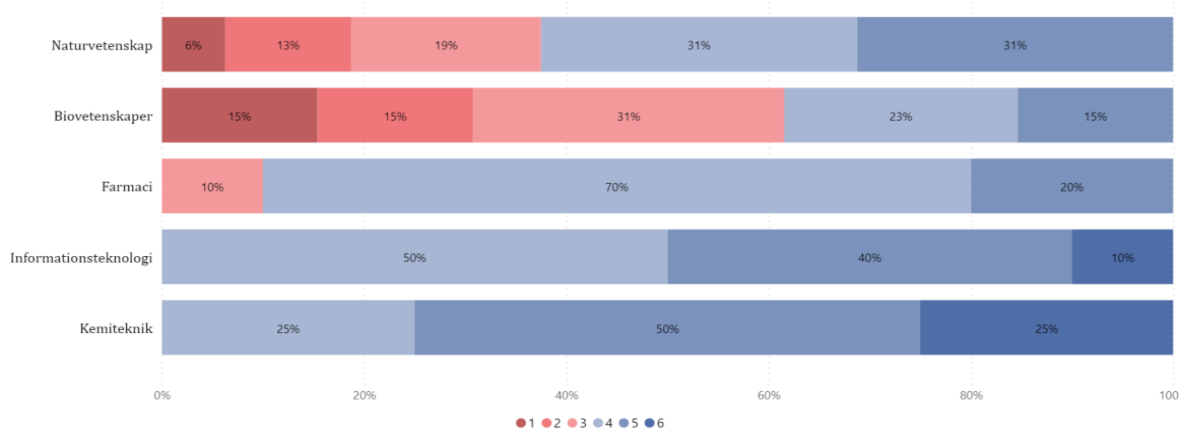
Vi ställer en följdfråga om man kan nyttja de kunskaper och färdigheter man lärt sig vid universitetet, och då ser grafen ut som följer:

Figur 30. Man kan utnyttja de kunskaper och färdigheter man lärde sig vid universitetet. FHPT, n = 53. Skala 1: Helt av annan åsikt, 6: Helt av samma åsikt. Grafik: Dennis Enberg

Bland språkvetarna finns en mindre andel som inte instämmer med påståendet, medan de andra utbildningsområdena vid FHPT har gett svar med positiv vikt, dvs delvis av samma åsikt – helt av samma åsikt. Av grafen ovan ser vi att logopederna är de som i högst grad instämmer i påståendet, så även fast man upplever att det finns sådant man inte lärt sig så har man stor användning av det man fick lära sig i sina studier.

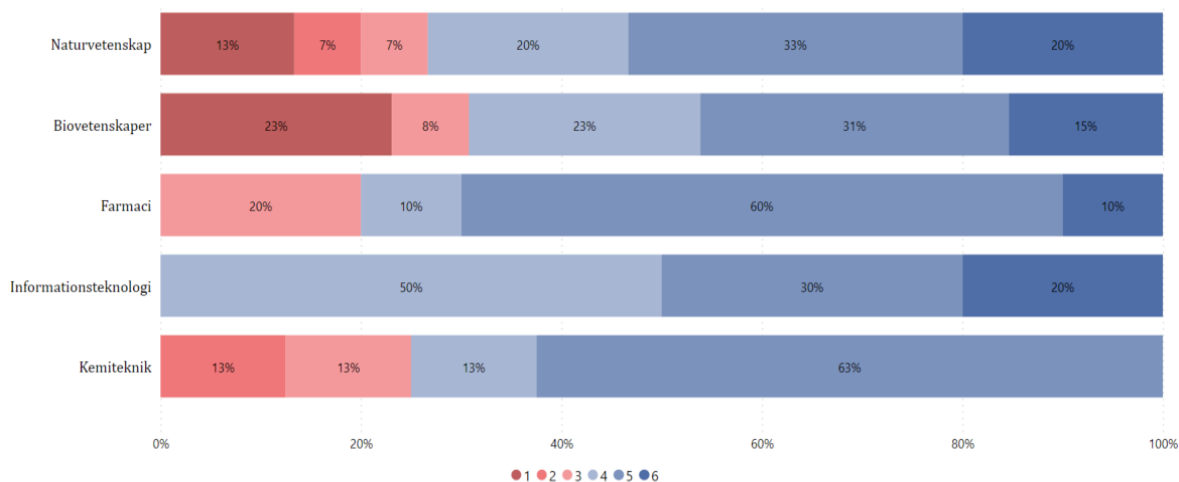
Utexaminerade från FNT upplever att man försetts med tillräckliga färdigheter för arbetslivet.

Figur 31. Utbildningen gav tillräckliga färdigheter för arbetslivet. FNT, n = 57. Skala 1: Helt av annan åsikt, 6: Helt av samma åsikt. Grafik: Dennis Enberg

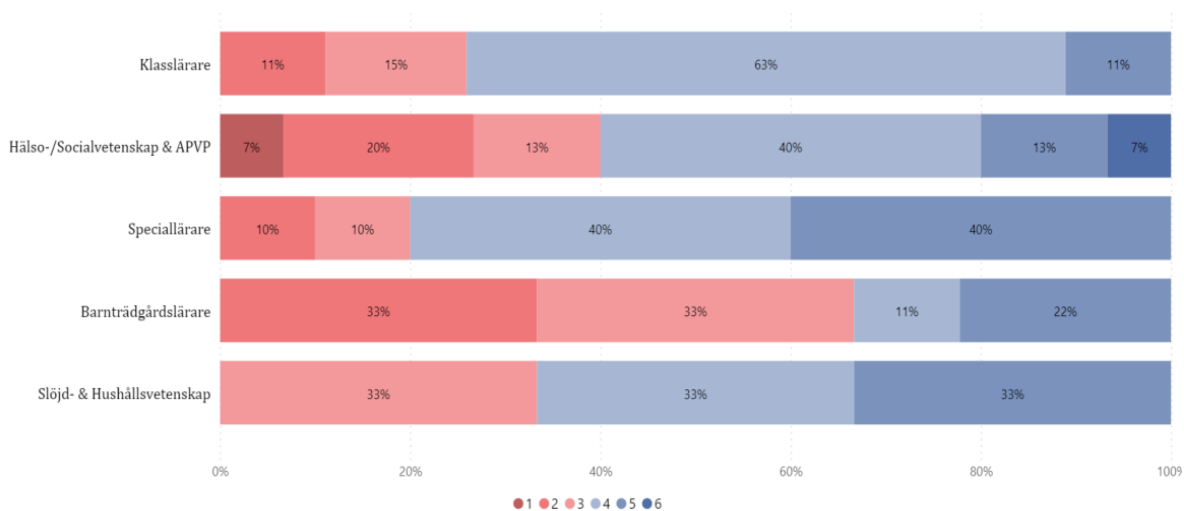
Farmaceuterna, informationsteknologer och specialister i kemiteknik instämmer alla i påståendet, något mer avvaktande ställer sig naturvetarna och 61% av biovetarna är delvis av annan åsikt, drygt hälften av dessa dock endast delvis.

När det handlar om att utnyttja de kunskaper och färdigheter man lärt vid universitetet instämmer respondenter från FNT i övervägande grad instämmer med påståendet.

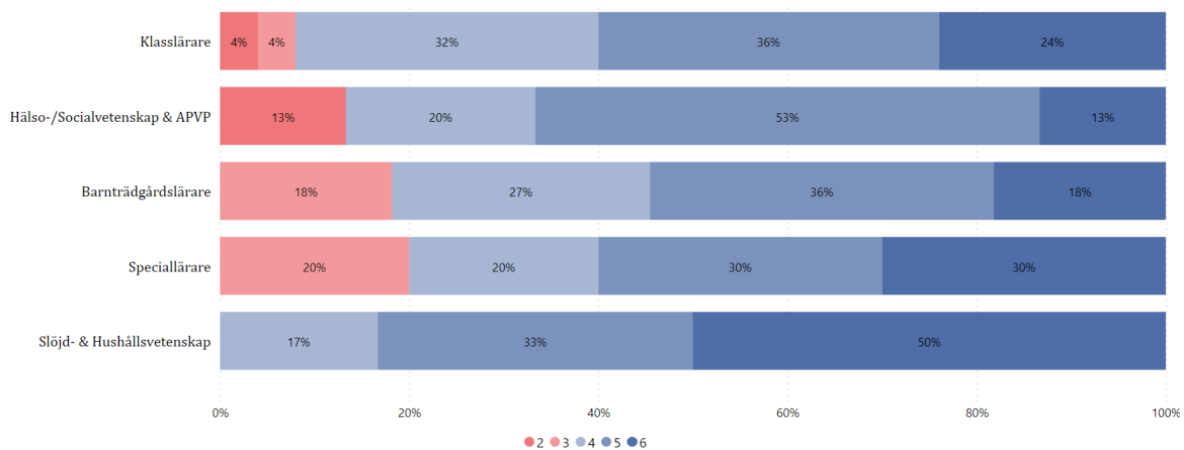
Figur 32. Man kan utnyttja de kunskaper och färdigheter man lärde sig vid universitetet. FNT, n = 56. Skala 1: Helt av annan åsikt, 6: Helt av samma åsikt Grafik: Dennis Enberg

Vid FPV är det lärarutbildningarna såsom klass-, special- och ämneslärarutbildningarna där man i högst grad instämmer med påståendet om att utbildningen gav tillräckliga färdigheter för arbetslivet, och också 60% av socialvetare, hälsovetare och allmän- och vuxenpedagoger instämmer.

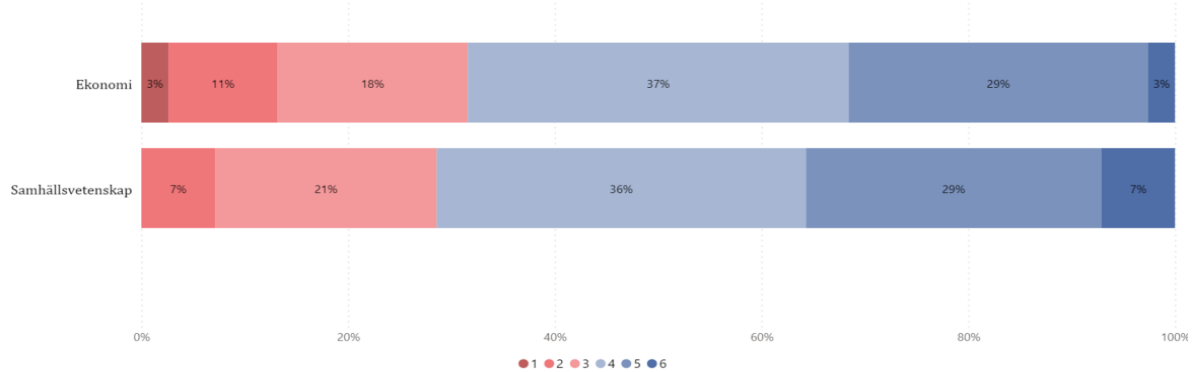
Figur 33. Utbildningen gav tillräckliga färdigheter för arbetslivet. FPV, n = 67. Skala 1: Helt av annan åsikt, 6: Helt av samma åsikt Grafik: Dennis Enberg

Det är framförallt lärarna inom småbarnspedagogiken som gett svar med negativ vikt, dvs Av annan åsikt – delvis av annan åsikt, men åsikterna är delade vid alla utbildningsområden. Man har fått lära sig sådant som man har användning för i arbetslivet:

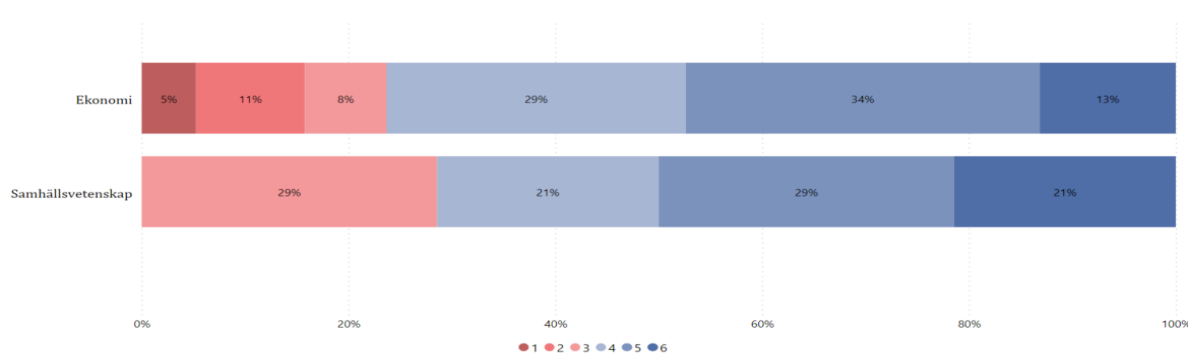
Figur 34. Man kan utnyttja de kunskaper och färdigheter man lärde sig vid universitetet. FPV, n = 67. Skala 1: Helt av annan åsikt, 6: Helt av samma åsikt. Grafik: Dennis Enberg

En mindre andel av respondenter vid FPV's olika utbildningar har gett svar med negativ vikt, dvs de är delvis av annan åsikt i frågan, medan slöjd- och hushållsvetarna alla instämmer med påståendet.

Figur 35. Utbildningen gav tillräckliga färdigheter för arbetslivet. FSE, n = 52. Skala 1: Helt av annan åsikt, 6: Helt av samma åsikt. Grafik: Dennis Enberg

Respondenterna från FSE har oberoende om de är samhällsvetare eller ekonomer samma uppfattning om huruvida utbildningen gett tillräckliga färdigheter för arbetslivet. Bland samhällsvetarna finns en något större andel som helt instämmer med påståendet, bland ekonomerna finns en liten andel som är av helt annan åsikt.

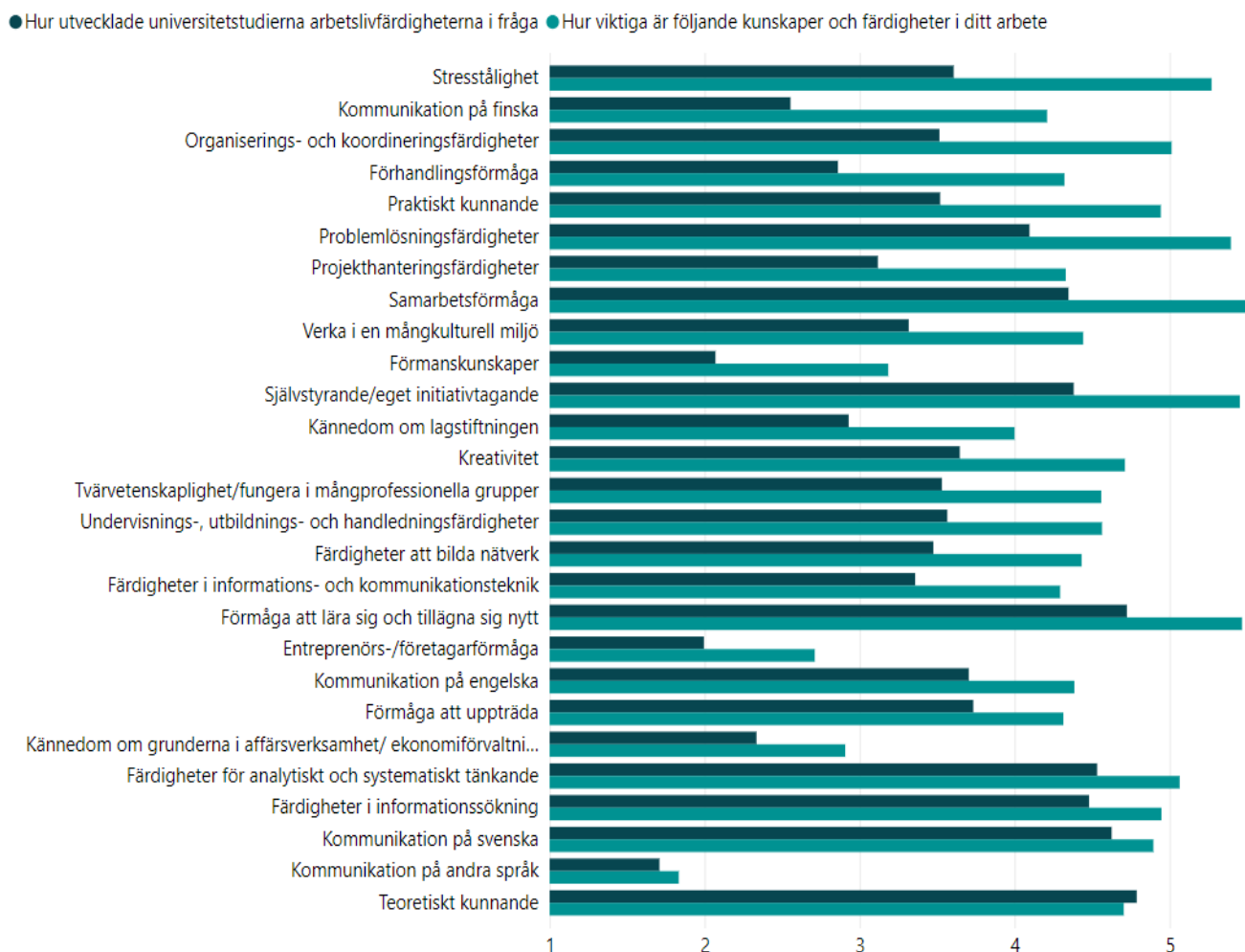

Figur 36. Man kan utnyttja de kunskaper och färdigheter man lärde sig vid universitetet. FSE, n = 52. Skala 1: Helt av annan åsikt, 6: Helt av samma åsikt. Grafik: Dennis Enberg

Utgående från grafen ovan anser 71% av samhällsvetarna och 72% av ekonomerna att de kan utnyttja de kunskaper och färdigheter man lärde sig vid universitetet. Andelelen som svarar med

negativ vikt är något större bland samhällsvetarna, samtidigt har de alla valt alternativet delvis av annan åsikt, medan de ekonomer som är av annan åsikt är det av också större grad.

Vad har man då lärt sig, vilka färdigheter behöver man i arbetslivet och i vilken grad har utbildningen utvecklat dessa?

Figur 37. Färdigheter: Hur viktiga är följande färdigheter i arbetslivet och hur väl utvecklade studierna. Åbo Akademi, n: Skala 1 – 6, där 1 = inte alls och 6 = i hög grad. Källa: Vipunen

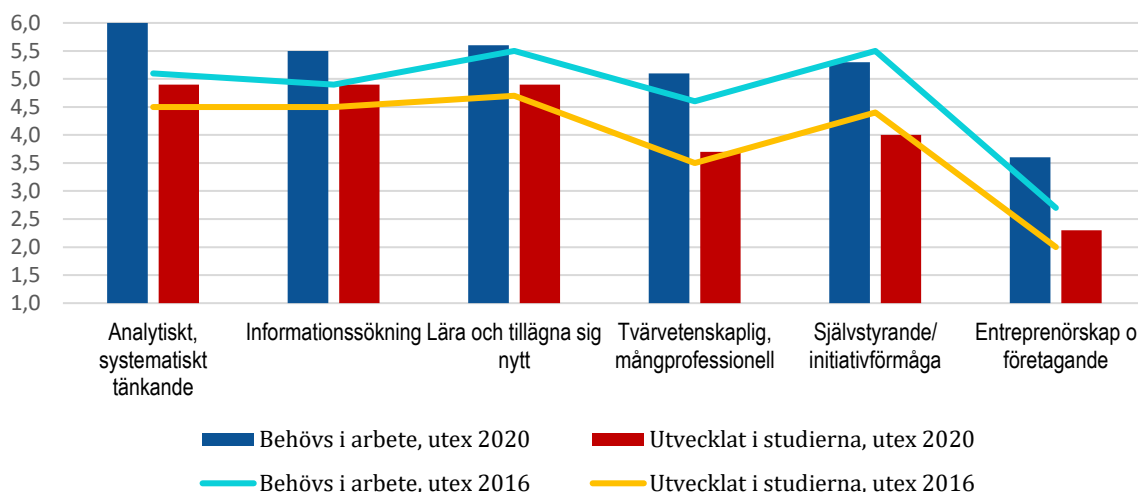
I karriäruppföljningen ber vi respondenterna bedöma 27 olika kompetenser och färdigheter. Bilden ovan, som visar utexaminerades från Åbo Akademi svar på frågan, är hämtad direkt från Vipunen ¹. För bättre läsbarhet, se Vipunen

Grafen ovan är organiserad enligt skillnad mellan hur utbildningen utvecklat olika färdigheter och hur viktiga dessa är i arbetslivet. Rätt väl lyckas utbildningen svara mot arbetslivets behov när det handlar om teoretiskt kunnande, kommunikation på svenska, informationssökning och analytiskt och systematiskt tänkesätt men som vi ser av grafen är det rätt stora skillnader mellan arbetslivets behov och den färdighetsutveckling utbildningen erbjuder när det kommer till färdigheter inom t.ex. nätverksbildande, samarbetsförmåga, att verka i mångkulturella och tvärvetenskapliga grupper. Kommunikation på finska kommer också mycket högt i grafen, dvs det är en stor skillnad

¹ För den intresserade av just sitt utbildningsområde hänvisas till vipunen > universitet > karriäruppföljning > magistrar > visualiseringar, [Power BI s 12](#)

mellan behoven i arbetslivet och hur utbildningen utvecklade nämnda färdighet. Att skillnaden upplevs som stor kan säkert också relateras till att sammanhangen är så olika, det är trots allt en skillnad mellan att studera sitt ämne vid ett universitet och att lära använda sitt kunnande i arbetslivet. Tidsperspektivet spelar troligen också in i den subjektiva bedömningen.

I finansieringsmodellen följs sex färdigheter upp som indikatorer på utbildningens kvalitet. Vi tar en lite noggrannare titt på dem parallellt med resultaten av utexaminerade 2020 ett år efter examen.

Figur 38. Färdigheter: Hur viktiga är följande färdigheter i arbetslivet och hur väl utvecklade studierna. Åbo Akademi, utexaminerade 2020 ett år efter examen och utexaminerade 2016 fem år efter examen
Skala 1 – 6, där 1 = inte alls och 6 = i hög grad

I anvisningarna för utbildnings- och kursplaneringen 2022 uppmanas utbildningarna att i sina lärandemål tydliggöra arbetslivsrelevans och samverkan, och också synliggöra ovannämnda färdigheter varför grafen kan ge en indikator på utvecklingsområden. Målet är förstås inte att endast synliggöra i kursbeskrivningar utan också fundera över hur man inom olika utbildningsprogram och kurser rent pedagogiskt kan skapa utrymme för färdighetsutvecklingen, i den mån det finns utvecklingsbehov. Vi ser att resultaten för utexaminerade 2020 och 2016 följs åt när kommer till inlärningsförmåga, mångprofessionell förmåga och initiativförmåga medan skillnaderna syns i det analytiska och systematiska tänkandet, informationssökning och entreprenörskap. Arbetserfarenheten gör säkert sitt till hur man upplever behovet.

Som följande frågar vi respondenterna om vilken kompetens och/eller färdigheter de själva planerar utveckla inom de kommande fem åren. Bland de 99 svaren ryms ett brett spektrum som sträcker sig från kompetensutveckling på ett specifikt sakkunskapsområde, som exempelvis digital kompetens, språk, ledarskap, att uppträda, till mer personliga tankar om livsstil och förhållningssätt: stresstålighet, balans mellan arbete och livet i övrigt, att fokusera på det som är viktigt.

2.4. Nöjd med examen och karriär? Respondenterna kommenterar

Några frågor om karriärutveckling. Av respondenterna har 37% varit anställda av en arbetsgivare eller som egen företagare sedan utexamineringen. Den här andelen är något lägre än det nationella resultatet om 41%. Följaktligen är andelen som haft flera arbetsgivare och olika former av visstidsanställningar, dock utan nämnvärda avbrott i karriären, också högre bland ÅAs

respondenter: 43% mot 38% för alla universitet. Utexaminerade från ÅA har haft i snitt 3,2 arbetsgivare efter examen, och 65% har haft 1-2 arbetsgivare. En tredjedel av respondenterna har varit borta från arbetslivet p.g.a. familjeledigheter och det i max ett års tid. Två tredjedelar har inte varit borta från arbetslivet p.g.a. arbetslöshet eller permitteringar och knappt en femtedel av respondenterna har varit arbetslösa i högst tre månader.

Respondenterna kan kommentera, nedan ett par kommentarer per de huvudämnen som är representerade i undersökningen.

I've got my job right after graduation and it is quite close to what i've been studying (Chemical Engineering)

Det har gett mig starka grunder för arbetslivet även om inte själva innehållet i utbildningen tangerar det jag gör för tillfället.(kemiteknik)

Utbildningen var bra, men avsaknad av praktiskt kodande i moderna språk saknades.(datateknik)

There were a wide variety of practical courses to choose from which have been teaching me real life skills. I have been using these (technical) skills at work on a daily basis. (Embedded Computing)

ÅA farmacistudierna var av hög nivå och kurserna motiverande på tanke av framtida karriär (farmaci)

Utbildningen ger mig möjlighet att jobba som farmaceut, men jag upplever att vissa områden man behöver ha kunskap om i mitt yrke inte fick tillräckligt mycket fokus (farmaci)

Hade önskat mera flexibilitet för att bättre kunna genomföra fördjupande kurser /.../ på andra universitet. Annars är jag mycket nöjd. (cellbiolog)

Jag tycker att utbildningen förberedde en ganska dåligt för den konkreta arbetsmarknaden. Utbildningen var väl menad som en forskarutbildning, men introduktionen till t.ex. privata marknaden var dålig. Vi fick under en kurs introduktion till statliga arbetsmöjligheter (och färdigheter), men annars var det forskarfokuserat. (miljöbiolog)

Examen uppskattar av arbetsgivare och har gett mig jobb. Det jag saknat är att man betonat hur viktigt GIS-program är. Offentlig förvaltning skulle också rekommenderas. (miljöbiolog)

Koulutus valmisteli tohtoritutkintoja varten ei ollenkaan työelämän asioita (biokemi)

The career options were very confusing during my time. It's very luck dependent if a student heard about some options. As a foreign student who started here, i was surprised how limited the internship information are. (Biomedical Engineering)

Jag har knapp arbetserfarenhet efter examen, men mina ämneskombinationer är inte de bästa för att få arbete och tjänst. (engelska)

Som ämneslärare är jag snudd på överkvalificerad vad gäller ämneskunskap, men något utbildad pedagogiskt. (engelska)

Jag skulle gärna haft fler chanser att lära mig programvara, programmering och dylikt som är viktiga i arbetslivet för personer med en natvet examen (fysik)

Löytänyt koulutukseen vastaavaa työtä josta tykkään ja olen menestynyt hyvin. (fysik)

Bred kunskapsinriktning. Kunde varit lite mer fokus mot arbetsmöjligheter. (fysik)

Utan min examen hade jag aldrig kommit in i arbetslivet inom den här branschen, som jag är passionerad över (historia)

En työskentele vuonna 2016 suorittamani ammatin parissa, mutta se antoi kuitenkin hyvät eväät nykyiseen työhöni. (historia)

Tutkinnossa ei ole mitään vikaa, opintojen aikana olisi voinut kertoa aiemmin, että historian opettajista on ylitarjontaa. Lisää vaihtoehtoja olisi voinut mainostaa opiskeluaikana. (historia)

Jag studerade inte för att "göra karriär" utan för att jag intresserade mig för att läsa och tänka. Vid sidan av studierna arbetade jag som journalist, och där var mina studier inom humaniora till stor nytta, men jag kan inte säga att just studierna var det som avgjorde mitt yrkesval - men så tycker jag inte heller det ska vara. Jag tycker universitetsstudier ska bilda människor, inte formstöpa en för yrkeslivet. Jag är glad att utbildningen ännu på min tid var relativt fri. (litteraturvetenskap)

Jag visste redan under gymnasietiden att jag ville studera folkloristik, och jag var mycket nöjd med utbildningen på Åbo Akademi. Förutom bra kurser får lärarna, handledarna, föreläsarna och personalen vid ämnet högsta betyg. (folkloristik)

Arbetsgivarna vet inte riktigt vad min examen innefattar. Min tidigare arbetserfarenhet och senare vidareutbildning har gett mig en starkare grund på arbetsmarknaden än vad endast min examen skulle ha gett. (religionsvetenskap)

Examen ledde direkt till fast anställning och jag har ett bra jobb (= jag trivs, lönen är bra). (logopedi)

Mycket nöjd med jobbet och karriären men tycker inte att utbildningen har förberett en tillräckligt väl för det praktiska arbetet. Det mesta har man lärt sig efter examen, och fastän jag förstår att utbildningen fokuserar mycket på teori kunde man ändå ta upp lite mer praktiska tillvägagångssätt och terapimetoder som en talterapeut arbetar med dagligen. (logopedi)

Utbildningen passade bra med mitt yrkesval. En sak som jag ångrar var att jag inte tog mera programmeringskurser. (matematik)

Att lösa problem, oftast abstrakta och/eller så generellt som möjligt är viktigt i mitt yrke. (matematik)

Jag komponerar och uppträder. Fil. Mag. I musikvetenskap har gett mig kunskap och självförtroende. (musikvetenskap)

Monet ura- ja työvaihtoehdot ovat tutkinnollani mahdollisia. Tutkintoni ei rajoita työnhakuani. (franska)

Valmistumiseni myötä sain vakituisen työn (svenska)

Examen i humanistiska studier var tydligt menat för att bli forskare eller lärare. Jag ville redan tidigt till något annat inom kommunikation och tycker att jag hade bra grund i min examen. (svenska)

Jag började jobba med något som inte har att göra med min utbildning, men åtminstone var mitt biämne interkulturell kommunikation väldigt relevant för mitt nuvarande jobb. (tyska)

Jag ville bli lärare och det har jag jobbat med sedan 2015. Har dock tvingats lära mej MASSOR (faktiskt det mesta) på egen hand eftersom utbildningen aldrig lyfte upp det jag skulle ha behövt som mest. Sist o slutligen har jag haft väldigt lite nytta av mina studier. (finska)

Jag har den kunskap och de förutsättningar jag behöver i mitt nuvarande arbete som lärare. (finska)

Nöjd med att examen möjliggjort och givit mig fastanställning. Skulle vara mycket nöjd ifall lönen skulle motsvara utbildningen. (finska)

Åbo provided me an excellent atmosphere for research and study. (Computer science)

I managed to find a job right after graduation, might have been luck but overall I'm satisfied. (Computer science)

Fick alltid hjälp när det behövdes och kurserna var bra utformade. (datavetenskap)

Utbildningen har förberett mig väl, men naturligtvis är det svårt att täcka alla områden. (specialpedagogik)

Älskar jobbet men har inte fått någon fasttjänst ännu. Det finns inte så mycket jobb som spec.lärare här i trakterna. (specialpedagogik)

I slutet av studierna kunde det vara bra med en "prep-kurs" inför arbetslivet. Ex gå igenom olika typer av pedagogiska dokument, hur och vad man fyller i i en ip, föräldrainteraktion osv. (specialpedagogik)

Personlig utveckling! Kunskap. Engagerad personal. Målmedvetna studiekamrater. Grupparbete ger mer än bara den aktuella uppgifter. Individuella uppgifterna var utvecklade och arbetsmängden lärde mig hantera stress och strukturera arbetet. (specialpedagogik)

Psykologiska utmaningar, mångprofessionellt samarbete och dokument/plan för lärande/individuell plan saknades i utbildningen. (specialpedagogik)

Jag hade gärna haft flera föreläsare som även arbetat utanför akademins väggar. I många fall kändes det som att vi diskuterade utopier som inte fungerar i arbetslivet, det är eftersträvansvärt, men inte alltid relevant på arbetsmarknaden där resurserna är knappa. Jag var rätt missnöjd över den filosofiska vinklingen i utbildningen, som borde, enligt mig, vara rätt jordnära och praktiskt. (Bisak med tanke på karriär: Som vuxenstuderande hade jag också önskat mera möjlighet att studera på distans, det var omöjligt att arbeta vid sidan av studierna då det krävdes så mycket närvaro av studeranden.) Med tanke på karriären har jag upplevt att en examen från allmän pedagogik inte säger så mycket på arbetsmarknaden. /.../ (allmän-/vuxenpedagogik)

Jag fick alternativa möjligheter att välja vad jag vill jobba med tack vare den relativt breda utbildningen. Utbildningslinjen för huslig ekonomi är liten och det syns dock tyvärr i resurserna (två lärare som ansvarar för alla kurser (huslig ekonomi)

Bägge mina jobb skulle jag inte ha fått utan denna utbildning, som gav mig en fördel över andra ansökande. (huslig ekonomi)

Wilma ohjelmaa ei käyty opintojen aikana läpi. Myös kommunikointi oppilaiden vanhemprien kanssa oli hyvin pinnallisesti käsiteltyä. Ei ollut myöskään mitään opettajan muista työtehtävistä koulussa. Kehitystyöt ja tiimityöskentely. (huslig ekonomi)

Överlag är jag nöjd. Lite mer om läs- och skrivinläring skulle jag gärna fått kunskap om. Också hur man samarbetar med barnskyddet. (klasslärare)

Jag har fått jobb inom min bransch och har fått flere arbetsplatser att välja mellan. (klasslärare)

Praktikerna var bra och förberedande. En del kurser mindre bra. Mer spec.ped. Kurser för klasslärarstudier istället för forskningskurser. I varje klass finns olika typer av special behov. (klasslärare)

Studerade vidare till klasslärare och det är det som jag vill jobba med. Känns ändå bra att ha barnträdgårdslärarexamen ifall jag vill byta arbete någon gång. (småbarnspedagogik)

För att lyfta yrkets status (lärare inom småbarnspedagogik) borde alla läsa vidare till magister, vilket jag valde att göra efter Ped.kand. Examen 2016.

Barnträdgårdsläraryrket är väldigt utmanande o har flera gånger nuddat på gränsen till utmattning.

Vardagen motsvarar inte det som studierna gav. (småbarnspedagogik)

Arbetsgivare kräver ofta praktiska färdigheter och "hard skills" men också akademisk utbildning. Något som i praktiken kan fås bäst genom dubbelexamen yrkeshögskola-universitet. (internationell marknadsföring)

För lite praktiska erfarenheter, kändes som studierna mest förberedde en för att fortsätta forska, inte arbeta med något i praktiken. Men utbildningen är uppskattad på arbetsmarknaden och ÅA en känd aktör, så pappren har en stor betydelse fast det praktiska kunnandet uteblev. (internationell marknadsföring)

Utbildningen har hjälpt mig på många olika sätt i min karriär. (internationell marknadsföring)

Opiskellessa opin lähinnä miten parhaimmalla tavalla kirjoittaa paljon ja puhua "oikein". Substanssia olen oppinut vasta työelämässä. (organisation och ledning)

Jag var redan vuxen och i arbetslivet har examen inte "luft" min karriär så mycket - den har dock möjliggjort fast anställning. (organisation och ledning)

Jag har haft teoretisk nytta av min examen. Hade gärna haft lite mer praktik i min examen. Jag kände att jag kunde något efter min examen. Den är mångsidig. (organisation och ledning)

Utbildningen var på det stora hela bra, men gällande arbetslivsrelevansen finns det rum för förbättring. Nätverkande med arbetsgivare kunde också prioriteras mera och man borde sträva efter att i högre grad ha undervisare och gästföreläsare från företagsvärlden. (redovisning)

Utbildningen gav mig bra grundläggande färdigheter i hur man tillskansar sig information och angriper problemställningar som är komplexa, svävande till sin natur eller annars bara kräver arbete för att man ska uppnå önskat resultat. På det sättet tycker jag att utbildningen har varit av nytta. Vad gäller själva innehållet i utbildningen så hade jag önskat att den mera reflekterat praktiska realiteter i det verkliga livet och hade varit mera utmanande och vågad till sin natur. Eftersom jag är nyfiken till min natur så har jag utforskat dessa områden på egen hand, men jag tror att många hade haft nytta av att utmanas mera och att tänka utanför boxen redan under utbildningen. (redovisning)

Studierna och avlagd examen motsvarade mina förväntningar. (redovisning)

Skulle ha varit bra med ett kursutbud /mera kurser att välja mellan (redovisning)

Sopii kuin nenä päähän. Ei antanut tarvittavaa ydinosaamista, mutta kuitenkin tarpeeksi laajasti tietoa jotta pystyi oppimaan työssä. (informationssystem)

Den examen jag avlade gav goda färdigheter för arbetslivet. Studiehelheten var väl strukturerad med aktuella kurser. (informationssystem)

Det fanns mer flexibilitet i kurser, biämnen, utbytesstudier än i andra universitet (kunde fokusera på det man ville själv och fick det in i examen). Detta möjliggjorde specialisering som inte andra studerande har. (nationalekonomi)

Tutkintoon voisi mielestäni lisätä työelämätaitojen harjoittelua. Psykologin työ on henkisesti kuormittavaa, riippumatta siitä, missä toimii. Siksi opintoihin voisi mielestäni integroida esim. Työhygieniaan liittyviä käytänteitä, esim. Ajanhallintaan, rajojen asettamiseen ja stressiin liittyen. Tässä voisi esim hyödyntää työssä jo muutaman vuoden olleiden kokemuksia? Muuten ajattelen että ÅA on antanut hyvät eväät kliiniselle osaamiselle/konkreettiseen asiakastyöhön - enemmän kuin muut korkeakoulut Suomessa. Siitä olenkin kovin kiitollinen ja toivon, että opetuksessa jatkossakin panostetaan tähän! :) (psykologi)

Examen gav mångsidiga och intressanta alternativ på arbetsmarknader. (psykologi)

Jag hade inte kunnat ha det jobb jag nu har utan min examen. (teologi)

Har haft stor nytta av examen (teologi)

Koska käytännön osaamista/tutkintoa ei ollut terveysalalta tai liiketaloudenalalta on myös hallinnollisten tehtävien saaminen alalla vaikeaa (hälsövetenskaper)

Examen gjorde det möjligt att byta karriär. (hälsövetenskaper)

Min examen har gett även praktisk (ex. Om budgetering) kunskap som varit användbar i mitt jobb. (samhällsvetenskaper)

Man kunde tydligare ha berättat vad det finns för karriärmöjligheter. Svårt att hitta jobb som motsvarar studierna. (samhällsvetenskaper)

Studierna var intressanta och jag har haft nytta av den i mina arbeten. Däremot gav examen inte kompetens till mitt nuvarande jobb. (samhällsvetenskaper)

Studierna & professorer var kompetenta, inspirerande och ivriga. Det "enda" negativa var de väldigt stränga språk & mognadsprov. (samhällsvetenskaper)

I found the study very beneficial, but it was sad to realize that many employers haven't even heard of the program. That was probably because it is an international program and the job market in social sciences does not prefer to hire foreigners as in this area. (peace)

Det var intressanta ämnesstudier som gav en bra bredd och ett djup till de kunskaper jag fått i samband med mina andra studier. De var ett fint komplement som tyvärr inte för en studerande så långt om man inte har andra examen också. (utvecklingspsykologi)

Jag har haft nytta av examen i mitt arbete och jag har på basen av den kunskap jag erhöll i mina studier kunnat utveckla mig själv och påverkat mitt arbete. (socialpolitik)

Studierna har nog gett en bas för jobbet jag gör idag. Det mer praktiska har jag ändå lärt mig mer i tidigare studier eller också på arbetsplatsen. (sociologi)

Minulla on ns. selkeä ammatti tutkintoni ansiosta. Opinnot olivat antoisat, ja koen löytäneeni oman alani. (informationsvetenskap)

På en fråga om hur nöjd man är med sin karriär hittills så är medelvärdet 4,8 på skalan 1-6, och 69% är nöjda eller väldigt nöjd, dvs det som på den sexgradiga skalan motsvaras av värdena 5-6, det här är strax över det nationella materialet om 4,7. Av de 112 kommentarer respondenterna delger handlar 70 kommentarer om trivsel, nöjdhet, fina kollegor och utmanande och spännande uppgifter. I ett tiotal kommentarer beskriver man osäkerheten med visstidskontrakt, en osäkerhet som späds på av arbetsgivarens processer kring anställningar. I tolv kommentarer lyfter man fram att man visserligen är nöjd men vill mera. Många skriver om svårigheter med att komma in i arbetslivet och hitta sin nisch, om hur det tagit sin tid men också de positiva erfarenheter som den resan medfört.

Att alltid vara visstidsanställd gör att jag konstant känner en viss grad av ovisshet kring min arbetssituation, och hjälper föga att jag nog är medveten om att många andra i min bransch tampas med samma problematik.

Efter några jobb utanför mitt område har jag kommit in på rätt bana och är optimistisk inför framtida möjligheter.

Har bra lön, karriären har varit en uppåt stigande trend.

Har utvecklats otroligt mycket inom min roll. Men nu skulle jag vilja få nya utmaningar och utvecklas och åstadkomma mer.

Intressant och bra jobb, har varit mycket utmanande att komma ut till arbetslivet med en så teoretisk bakgrund till praktiskt arbete.

I'm doing what i like and enjoy, and it's quite close to my degree

Jag har fått en stor "uppsving" efter magisterexamen och önskar bara jag gjort det tidigare.

Jag är mycket nöjd med min karriär hittills då min arbetsgivare har sett min potential och gett mig alla möjligheter till att utvecklas och avancera i min karriär, vilket jag också har gjort

flera gånger om. Jag jobbar inte direkt med det huvudämne jag studerade, men i min position ger min utbildning mig en bred grund att stå på och desto högre jag avancerat desto mera relevant har mitt huvudämne åter blivit.

Karriärsutvecklingen står stilla. Konkurrenten på arbetsmarknaden är stenhård.

Mukavaa työtä ja saanut paljon kokemusta

My current firm provides me flexibility and freedom.

Olen edennyt todella nopeasti ja olen mielenkiintoisessa ja haastavaa työssä

Olen kehittynyt ja minulle on tarjottu tehtäviä jossa olen päässyt kehittymään

Tack vare praktik-kurs fick jag genast jobb inom den bransshen som jag önskade!

Ura kulkee hyvin ja tulevaisuuden näkyvämat ovat erittäin valoisat. Kiinnostavaa tekemistä riittää enemmän kuin kerkee tekemään.

Älskar jobbet.

Respondenterna har möjlighet att kommentera enkäten alternativt sända hälsningar till universitetet.

Studierna vid Åbo Akademi har gett mig så mycket att jag inte vet var jag ska börja redogörelser, eller vad allt jag ska skriva om. Jag vill rikta ett stort tack till all personal på universitetet i Vasa. Studierna vid Akademien är det bästa jag gjort i mitt liv.

Att jobba som lärare inom småbarnspedagogik handlar i dagens läge inte om pedagogik så mycket eftersom nästan alla våra resurser går till att få barn som har behov av stöd att fungera i vardagen. Dessutom har många familjer det svårt o.vi behöver stöda upp familjer o. föräldrar - väldigt utmanande - när utbildningen vi gått inte gett oss tillräckligt med kompetens för det här.

Det behövs fortsatt utbildning i etik på universitets nivå! Behovet är MYCKET stort inom vårdsektorn i Finland! Både fortbildning och doktorandlinjer (speciellt på svenska) behövs.

Thank you for checking up. I would like to say I am still concerned about my career after graduating as a phd. I see that Finnish job market is not very foreigner-friendly /.../ (I am a fluent speaker in Finnish) I have Finnish friends that were called for job interviews for almost all job applications they made. After graduation I made about 40 job applications all over Finland, and only been interviewed twice.

Jag önskar verkligen att mindre fokus skulle sättas på karriär och entreprenörskap och mer på livskvalitet och utbildningens bildande funktion när sådana här undersökningar görs.

Bilaga. De utexaminerade 2016 återfinns hösten 2021 i följande karriärer

5g/6g hub coordinator	hr-planerare	revisor
analyttikko	intern revisor	revisorsassistent
area lead	ivf-biolog	sairaala-apteekin tiiminvetäjä
arkivamanuens	kanslist	sairaanhoitaja
assistent	key account manager	sakkunnig, kompetensutveckling
avdelningssekreterare	kirjansitoja, graafinen suunnittelu	sakkunnig, småbarnspedagogik och skola
avdelningsskötare	klasslärare	senior expert, analytics and operational development
backend developer	klinisk lärare, vårdarbete	senior manager
banktjänsteman	kommunikatör	senior software developer
bibliotekarie	kompositör	senior software engineer
bokförelse	koordinator	skogsbruksingenjör
business relationship manager	kreativ ledare	skolpsykolog
chef för småbarnspedagogik	kundansvarig	software arkitekt, ceo
consultant, business development manager	kundtjänstkoordinator	software development engineer
controller	kyrkoherde	solution consultant
customer service specialist	laborant	specialklasslärare
daghemsföreståndare	laboratorieingenjör	specialklasslärare, ped. utvecklare
designingenjör	lead of digitalization	speciallärare
direktör	ledande rektor	speciallärare, klasslärare, planeringsansvarig lärare inom fria bildningen
doctoral researcher (student)/ research scientist	legitimerad psykolog	specialyrkeslärare
doktorand	lektor	språkgranskare
doktorand/projektforskare	luotonhallinta asiantuntija	studiehandledare
duty manager	lärare	system specialist
ekonom	lärare inom småbarnspedagogik	talterapeut
enhetschef	lärarytikarie	tarjousinsinööri
experienced developer	lösningssarkitekt	teamleader backoffice
expert	manager	technical specialist
familjearbetare	manager consulting	tf. socialarbetare
farmaceut	markkinointipäällikkö	timlärare
fd, jobbar som post-doc forskare	medlemsansvarig	työterveyspsykologi
financial controller	nordic key account manager	ungdomsarbetare
forskare och sekreterare	nordisk ledare,	universitetslärare
forskningsassistent	kundkommunikation	uravalmentaja
fraud analyst	opintopsykologi	vastaava ruokatoimittaja
föredragande	palveluasiantuntija	vastuuohjaaja
företagspsykolog	planerare	ylitarkastaja
församlingspastor	product area manager	ympäristöasiantuntija
förvaltningsassistent	product manager	yrityskylä asiantuntija
förvaltningsassistent/hr	produktionschef	ämneslärare
group business analyst	projektionsingenjör	översättare
growth ambassador	projektionsingenjör	
gruvgeolog	projektipäällikkö	
gymägare, personlig tränare	projektkoordinator	
handledare	projektleddare	
hankinta-asiantuntija	provisor	
hardware engineer	psykolog	
head of group ict & cio	purchasing manager	
hr specialist	quality assurance engineer	
	regulatory cmc manager	

Arbetsforum vid Åbo Akademi har som uppgift att förenkla steget mellan studier och arbetsliv. Vår verksamhetsidé är att utexaminerade från Åbo Akademi skall ha de verktyg de behöver för att lätt och snabbt hitta jobb som motsvarar karriärmål och utbildning.

Studenter och utexaminerade betjänas med karriärplanering, handledning och kurser i hur man söker jobb, i praktikärenden (nationell, internationell), samt med information om arbetsmarknaden för de olika utbildningarna. Vi samarbetar med arbetsgivare för att studerande ska få erfarenhet och kunskap om arbetslivet samt ha möjlighet att knyta kontakter till potentiella arbetsgivare redan under studietiden.

Sysselsättningsundersökningarna görs bland magistrar och farmaceuter, lärare inom småbarnspedagogik och rättsnotarier ett år och fem år efter examen, samt bland doktorer 2-3 år efter examen. Undersökningarna finns på arbetsforums hemsida www.abo.fi/arbetsforum > ÅA-alumner i arbetslivet.

Kontakta oss gärna för mer information. Följ oss gärna på LinkedIn

Åbo

Tavastgatan 13

Tel +358 405635293/+358 505365886

Vasa

Strandgatan 2, F4

Tel: +358 505489505

Arbets
Åbo Akademi **forum**

